ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ПОСЛОВАЊУ ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА БЕОГРАДА ЗА 2019. ГОДИНУ

1. ЛИЧНА КАРТА УСТАНОВЕ:

- **Назив, седиште**:
  ИСТОРИЈСКИ АРХИВ БЕОГРАДА
  11070 Нови Београд
  Палмира Тољатија 1

- **Одговорно лице**:
  мр Драган Гачић, директор

- **Шифра делатности:**
  9101

- **матични број**:
  07033290

- **ПИБ**:
  101203476

- **Број рачуна**:
  840-500668-72 (сопствена средства)
  840-500664-84 (буџетска средства)

- **Управни одбор** (председник):
  проф. др Александар Животић, ванредни професор на Филозофском Факултету Универзитета у Београду – смер Историја

- **Надзорни одбор** (председник):
  Саво Радић, дипл. економиста

2. ПОДАЦИ О ОБЈЕКТУ И УЛАГАЊА У ОБЈЕКАТ:

а) **Подаци о простору који установа користи:**

- **укупна квадратура**:
  5.654,53 m² бруто површине

  Укупна површина **5.348**m²
  Депо **2.400** m²
  Читаоница **120** m²
  Радионице **480** m²
  Галерија **240** m²
  Канцеларије и остало **2.108** m²

- **основ коришћења** (уговор или решење):
  Додела наменског објекта од стране Скупштине Града Београда за смештај архивске грађе

- **стање простора и опреме**:

Смештајни простор за архивску грађу – депои, попуњени су скоро до максимума — 99,8% капацитета.

Објекат Архива је и даље незаштићен од спољног физичког угрожавања и утицаја због непостојања заштитне ограде око целог објекта.

Постојање трафостанице у самом објекту Архива, испод депоа, представља и даље сталну опасност.

Опрема је задовољавајућа, одржавање је редовно са тенденцијом сталног обнављања.

– **начин грејања:**
даљинско

б) **Подаци о средствима које је установа уложила у набавку опреме и одржавање објекта и опреме у 2019. години**

б.1) **средства одобрена установи за набавке из буџета Града Београда по Закључцима градоначелника**:

*

број закључка	**врста набавке**	**износ без пдв-а**
Заменика Градоначелника 6-6290/19-Г од 06.09.2019.године	Набавка опреме	2.473.029,00
	УКУПНО СА ПДВ-ом	**2.967.634,80**

Уговор за горе наведену јавну набавку закључен је 23.09.2019. године.

б.2) **средства одобрена установи за набавке из буџета Града Београда по препоруци Секретаријата за културу Управе Града Београда без тражења и добијања Закључка градоначелника**:

*

број уговора	**врста набавке**	**износ на годишњем нивоу без пдв-а**
02-753/34 од 12.07.2019.године	Услуга физичко – техничког обезбеђења у ИАБ	2.531.640,00
	УКУПНО СА ПДВ-ом	**3.037.968,00**

Уговор за горе наведену јавну набавку закључен је 12.07.2019. године.

*

број уговора	**врста набавке**	**износ без пдв-а**
02-414/14 од 27.05.2019.године	Услуге штампања	2.678.000,00
	УКУПНО СА ПДВ-ом	**3.213.600,00**

Уговор за горе наведену јавну набавку закључен је 27.05.2019. године.

б.3) **средства одобрена установи за набавке из сопствених прихода по Закључцима градоначелника**:

б.4) **подаци о средствима уложеним у набавке из сопственог прихода**:

*

број одлуке	**врста набавке**	**износ на годишњем нивоу без пдв-а**
Градоначелника о закључењу оквирног споразума XII-03 бр.404-408/19 од 15.07.2019.	Набавка добра – Куповина канцеларијског материјала, Партија 1 – Папир за писање и папир за штампање и фотокопирање	303.705,00
	УКУПНО СА ПДВ-ом	**364.446,00**

Горе наведена јавна набавка је спроведена преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки Града Београда, а уговор је закључен 28.10.2019. године.

*

број одлуке	**врста набавке**	**износ на годишњем нивоу без пдв-а**
Градоначелника о закључењу оквирног споразума XII-03 бр.404-377/19 од 28.06.2019.	Папирна галантерија за одржавање личне хигијене	163.056,00
	УКУПНО СА ПДВ-ом	**195.667,20**

Горе наведена јавна набавка је спроведена преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки Града Београда, а уговор је закључен 28.10.2019. године.

Спроведене набавке на које се закон не примењује

Врста набавке	Уговорена вредност у динарима без ПДВ-а	Датум закључења уговора
Набавка добра – тонери за ласерске штампаче (уговор на годињем нивоу)	150.000,00	07.02.2019.
Набавка добра – клима уређаји	339.300,00	26.03.2019.
Набавка добра – тонери за копир апарат Plot wave 300 (уговор на годишњем нивоу)	98.750,00	29.03.2019.
Набавка добра – архивске кутије	246.000,00	18.04.2019.
Набавка добра – слова за златотисак	124.000,00	30.05.2019.
Набавка добра – клима уређаји	95.000,00	16.07.2019.
Набавка добра – материјал за текуће одржавање објекта (уговор на годишњем нивоу)	166.666,67	18.06.2019.
Набавка добра – вода за пиће (уговор на годишњем нивоу)	291.666,67	24.06.2019.
Набавка добра – систем за контролу приступа рампом	333.0000,00	16.09.2019.

Набавка добра – дигитални фотоапарат	72.308,33	01.10.2019.
Набавка добра – расхладни уређаји за галеријски простор	150.000,00	02.10.2019.
Набавка добра – надоградња сиситема видео надзора	500.000,00	04.10.2019.
Набавка добра – уређај за евиденцију присутности	330.000,00	04.10.2019.
Набавка добра – рачунарска опрема	499.440,00	11.10.2019.
Набавка добра – мобилни телефони	75.000,00	23.10.2019.
Набавка добра – књиге за фонд библиотеке ИАБ-а	90.534,56	07.11.2019.
Набавка добра – радијатори	221.690,42	07.11.2019.
Набавка добра – прибор и средства за одржавање хигијене	291.666,67	25.11.2019.
Набавка добра – стручна литература	57.272,73	12.12.2019.
Набавка добра – архивске кутије	66.000,00	04.11.2019.
Набавка добра – полице за депо	125.600,00	07.11.2019.
Набавка добра – фотокопир апарати	498.500,00	18.12.2019.
Набавка добра – опрема за микрофилмовање	498.870,00	18.12.2019.
Набавка добра – скенер	500.000,00	18.12.2019.
Набавка добра – тв за галерију	166.500,00	18.12.2019.
Набавка услуга – услуге вршења физичких послова	463.415,50	04.02.2019.
Набавка услуга – услуге успостављања система финансијског управљања и контроле	485.000,00	19.02.2019.
Набавка услуга – услуге осигурање објекта и запослених (уговор на годишњем нивоу)	82.375,43	29.03.2019.
Набавка услуга – услуге из области безбедности и здравља на раду (уговор на годишњем нивоу)	120.000,00	29.03.2019.
Набавка услуга – услуге сервисирања сплит система (уговор на годишњем нивоу)	250.000,00	29.03.2019.
Набавка услуга – услуге израде акта процене ризика у заштити лица, имовине и пословања	164.000,00	01.04.2019.
Набавка услуга – услуге израде пројекта изведеног стања система техничке заштите - систем видео надзора	120.000,00	01.04.2019.
Набавка услуга – услуге превоза на службеном путу у иностранство (уговор на годишњем нивоу)	300.000,00	05.04.2019.
Набавка услуга – услуге смештаја на службеном путу у иностранство (уговор на годишњем нивоу)	308.333,33	05.04.2019.
Набавка услуга – услуге скенирања и преповезивања оштећене архивске грађе	487.500,00	09.04.2019.
Набавка услуга – услуге хигијенског одржавања објекта	500.000,00	16.04.2019.
Набавка услуга – услуге надоградње портала за	250.000,00	22.04.2019.

рад корисника у читаоници ИАБ-а		
Набавка услуга – услуге надоградње веб сајта	200.000,00	14.05.2019.
Набавка услуга – услуге израде елабората за постављање споменика Трипод	310.000,00	03.06.2019.
Набавка услуга - услуге на одржавању система видео надзора (уговор на годишњем нивоу)	159.600,00	04.06.2019.
Набавка услуга – услуге сервисирања штампача (уговор на годишњем нивоу)	83.333,33	14.06.2019.
Набавка услуга – услуге сервисирања копир апарата Konica Minolta (уговори на годишњем нивоу)	166.666,67	21.06.2019.
Набавка услуга – услуге сервисирања копир апарата Nashuatec (уговори на годишњем нивоу)	66.666,67	22.07.2019.
Набавка услуга – каско осигурање (уговор на годишњем нивоу)	30.329,51	01.08.2019.
Набавка услуга – услуге лица за противпожарну заштиту	264.000,00	22.08.2019.
Набавка услуга – услуге вршења физичких послова	490.000,00	18.09.2019.
Набавка услуга – услуге припреме и обраде Збирке црквених матичних књига	404.166,67	18.09.2019.
Набавка услуга – услуге скенирања Збирке црквених матичних књига	500.000,00	24.09.2019.
Набавка услуга – услуге везано за развој и надоградњу дигиталног репозиторијума	500.000,00	30.09.2019.
Набавка услуга – услуге дораде ДМС софтвера везано за Збиркеу црквених матичних књига	300.000,00	08.10.2019.
Набавка услуга – услуге менаџмента и административних послова везано за Збиркеу црквених матичних књига	310.000,00	16.10.2019.
Набавка услуга – услуге извођења стручне екскурзије	108.750,00	16.10.2019.
Набавка услуга – услуге одређивања и уноса метаподатака везано за Збиркеу црквених матичних књига	400.000,00	21.10.2019.
Набавка услуга – услуге дезинфекције, дезинсекције и дератизације објекта ИАБ-а	57.798,00	28.10.2019.
Набавка услуга – услуге провере и верификације везано за Збиркеу црквених матичних књига	420.000,00	31.10.2019.
Набавка услуга – услуге дораде портала везано за Збиркеу црквених матичних књига	410.000,00	08.11.2019.
Набавка услуга – услуге монтаже сплит система	55.600,00	28.11.2019.
Набавка услуга – услуге сервисира лифта	33.000,00	03.12.2019.
Набавка услуга – услуге извођења Новогодишње представе за децу запослених ИАБ-а	28.000,00	11.12.2019.
Набавка радова – вршење радова на дислокацији комадног простора лифта	105.000,00	05.03.2019.
Набавка радова – вршење радова на	91.500,00	15.11.2019.

електричним инсталацијама		
Набавка радова – вршење радова на инсталацијама за грејање	73.700,00	28.11.2019.

*

Спроведене набавке на које се закон не примењује по члану 7.2.2 ЗЈН

Врста набавке	Уговорена вредност у динарима без ПДВ-а	Датум закључења уговора
Набавка услуга – услуге менаџмента и истраживања за пројекат "Јеврејска дигитална збирка у ИАБ"	1.400.000,00	17.04.2019.
Набавка услуга – услуге израде базе података, дигитализације архивске грађе за пројекат "Јеврејска дигитална збирка у ИАБ"	600.000,00	24.04.2019.
Набавка услуга – услуге менаџмента и истраживања за пројекат "Јеврејска дигитална збирка у ИАБ"	1.350.000,00	18.10.2019.
Набавка услуга – услуге израде базе података, дигитализације архивске грађе за пројекат "Јеврејска дигитална збирка у ИАБ"	700.000,00	25.10.2019.

Радне активности финансиране из сопствених и буџетских средстава ИАБ-а

Током 2019. године Историјски архив Београда наставио је са успешним пословањем, обављајући своју основну делатност као и различите видове других активности. Обезбеђена је физичка заштита објекта као и архивске грађе која се у њему чува. Нарочита пажња је усмерена ка унапређењу пословања кроз набавку опреме и стварање услова за нормално функционисање информационог система ИАБ-а са пратећом рачунарском опремом. Извршени су радови на рекострукцији архивског депоа којом приликом је инсталитана најсавременија опрема и уведен нови стабилни систем заштите од пожара, систем климатизације, лед расвета као и нова подстаница за грејање. Урађена је надоградња постојећег система видео надзора и комплетан сервис свих сплит система.

*

Набављено је 86 полица за депо, 2 полице за канцеларије 105 и 116, 1 полица у холу Библиотеке, 46 канцеларијских столица, 3 барске столице, 14 Клуб фотеља, 7 клуб столова, замењен је у целости радни елемент са кадицама за конзервацију (канцеларија 5 конзерваторско препараторске радионице), које ће заменити дотрајали канцеларијски намештај који није мењан од уселења у ове просторије 1973. године. Набављена су 2 усисисвача.

*

Постојећи систем видео надзора побољшан је набаком 3 нове камере и то једне IP камере која је постављена на паркингу између наше зграде и БК Универзитета, те по једне квалитетније IP камере које су постављене на улазе у архивски депо, једног великог РЕК ормара (WS-6622, 22U), који је постављен код Пријавнице уз који је постављен и UPS (Surt D 3000 XLIX322) и једног малог РЕК ормара (WS-6612, 12U) који је постављен у пријавници Галерије ИАБ-а.

Постојећи информациони систем побољшан је набавком 4 нове рачунарске конфигурације (4 рачунара и 4 монитора), 5 hard diskova za becup уређаја марке Red Pro, једним ласерским принтером марке Ecosys и једном USB тастатуром са smart card читачем.

У сарадњи са спољним сарадницима у 2019. дорађиван је дигитални репозиторијум за преглед и претрагу дигитализованих црквених матичних књига и картона житеља.

*

Посредством Одсека за развој информативних технологија Архив је и у 2019. наставио са коришћењем фибер оптичког интернета брзине 1 Gbps Тиме је стабилизован интернет приступ који ради 24 часа дневно што задовољава потребе свих запослених који се налазе у рачунарској мрежи.

Крајем 2019. по налогу Канцеларије за ИТ, Телеком Србија је увео још једну оптичку линију до рек ормана Архива са L2VPN сигурносном везом након чега је извршен приступ преко линка апликацији Arhis која ће у будућности служити за вођење евиденција о архивској грађи према упутству и уз администрацију Архива Србије.

Набављен је дигитални фото апарат марке Nikon D3500 са меморијском картицом и блицом.

Фонд библиотеке Историјског архива Београда обогаћен је набавком 76 књига. Од тог броја купљено је 45 нових наслова, путем поклона добијено је 8 књига, кроз размену обезбеђено је 11 књига, а издања Архива представљена су са 12 књига.

*

Урађен је комплетан сервис и одржавање система видео надзора.

*

Набављен је систем за контролу приступа запослених картицама Bio Station L2 и уз то припадајући рачунар и монитор који ће ускоро бити постављен код пријавнице. Прибављен је и нови електронски систем за контролу приступа колима са две рампе чија је монтажа у току.

*

Урађен је комплетан сервис постојећих сплит система и набављено је 10 нових клима уређаја марке Haier.

*

Обезбеђен је комплетан сервис и одржавање целокупне биротехничке опреме у Архиву и набављено 2 фотокопир апарата марке Konica Minolta BIZHUB 308E и 2 фотокопир апарата марке Konica Minolta BIZHUB 226, и миирокофилмски скенер марке ScanPro 3000.

*

Свакодневно је одржавана чистоћа у објекту и простору око објекта, вршена је контрола и одржавање електричних и водоводних инсталација, замена флуо – цеви, стартера, обичних сијалица, грла, утикача, прекидача и осталог.

*

Обављена је контрола апарата за против пожарну заштиту, инсталација хидрантске мреже за гашење пожара и инсталација и уређаја за аутоматско откривање и дојаву пожара. Извршено је спајање постојећег система јављача пожара који је покривао канцеларијски простор са новим системом јављача пожара који је инсталиран у архивском депоу.

*

Извршена је услуга ангажовања овлашћеног лица за против пожарну заштиту и овлашћеног лица за безбедност и здравље на раду; урађена дезинсекција, дезинфекција и дератизација објекта; услуга извођења стручне екскурзије; обезбеђен је сервис и поправка службених возила ИАБ-а.

3. ПОДАЦИ О ЗАПОСЛЕНИМА – стање на дан 31. 12. 2019. године

– укупан број запослених - **43**

VII-2 степен стручне спреме	1
VII-1 степен стручне спреме	28
IV степен стручне спреме	12
III степен стручне спреме	1
I: II степен стручне спреме	1

– 44 број запослених који се финансирају из буџета Града
  радни однос на неодређено време **41**
  радни однос на одређено време **2**
  породиљско одсуство **1**

– 5 број запослених ангажованих на привременим и повременим пословима који се финансирају из сопствених прихода установе

– 1 запослени на пројекту који је одобрен од стране Оснивача, путем уговора о привремено-повременим пословима, чије ангажовање финансира Секре-таријат за културу Града Београда

4. ПРОГРАМСКИ ДЕО:

Број реализованих програма				
Година	**Изложбена делатност**	**Издавачка делатност**	**Остало**	**Укупан брј реализованих програма**
2019.	**5**	**6**	**9**	**20**
2018.	**10**	**11**	**18**	**39**

РЕАЛИЗОВАНИ ПРОГРАМИ

Изложбена делатност:

1. Изложба: **Грбови Београда и београдских општина**, Галерија ИАБ.
2. Изложба: **Позориште у времену сваком**, Удружење драмских уметника Србије (УДУС), Музеј позоришне уметности Србије, Позоришни музеј Војводине, Архив Србије и Историјски архив Београда, у Етнографском музеју и

Сталне изложбене поставке:

3. Изложбена поставка у онлајн издању: **Словенци у Београду**, доступна преко портала Историје Словеније - Zgodovina Slovenije – *Sistory*. http://sistory.si/11686/38099
4. Изложбена поставка у онлајн издању: **Векови Београда /XVI-XX век/** http://www.stalnapostavka.arhiv-beograda.org/index.php/sr/
5. Изложбена поставка у онлајн издању: **Први светски рат у фондовима и збиркама Историјског архива Београда** www.ww1.архив-београда.орг

Издавачка делатност:

1. **Монографија 75 година Историјског архива Београда** – публикација
2. **Дневник Косте Павловића 1930-1932**- публикација
3. **Илустрована аутобиографија Луке Младоновића** – публикација
4. **Аутомобил у Београду** – публикацација
5. **Грбови Београда и београдских општина** – каталог изложбе.
6. **Водич ИАБ** - проспект

Промоције

ПРОМОЦИЈА АРХИВСКИХ ИЗДАЊА (првобитно планирана за 2018, али је одложено за 2019. годину због издања која су изашла из штампе крајем 2018. године)

Програми који нису реализовани, а били су предвиђени Планом рада за 2019. годину:

Због радова на реконструкцији Архива програм Универзитетска радна пракса - БГ пракса 2019, који организује Центар за развој каријере под покровитељством Градске Управе Града Београда и Универзитета у Београду, није реализован.

Програми који су реализовани током 2019. године, а нису били предвиђени Планом:

1. Изложба: **Позориште у времену сваком**, Удружење драмских уметника Србије (УДУС), Музеј позоришне уметности Србије, Позоришни музеј Војводине, Архив Србије и Историјски архив Београда, Етнографски музеј у Београду; Српско народно позориште у Новом Саду.
2. Конвенција Међународног центра за архивска истраживања (ICARUS) под називом **Архиви и архивска истраживања у дигиталном окружењу** (у сарадњи са Филозофским факултетом у Београду).
3. Пројекција документарно-играног филма ***Ко ће писати нашу историју?*** и панел дебата о употреби архивске грађе, књижевности и графичке новеле у учењу о Холокаусту.

Конференције, предавања, трибине, радионице:

1. Интерактивна радионица ***Електронски документи и постојећи правилници о канцеларијском пословању***
2. 24. конвенција Међународног центра за архивска истраживања (ICARUS) под називом Архиви и архивска истраживања у дигиталном окружењу (у сарадњи са ICARUS-ом и Филозофским факултетом у Београду)
3. Пројекција документарно-играног филма ***Ко ће писати нашу историју?*** и панел дебата о употреби архивске грађе, књижевности и графичке новеле у учењу о Холокаусту

да ли су током 2019. године реализовани програми који представљају квалитативну новину у односу на устаљену програмску шему установе

назив програма:

Конвенција Међународног центра за архивска истраживања (ICARUS) под називом **Архиви и архивска истраживања у дигиталном окружењу** (у сарадњи са Филозофским факултетом у Београду)

образложење:

Организација ICARUS представља заједницу од преко 180 архивских и научних институција из 34 земље широм Европе, укључујући Канаду и Сједињене Америчке Државе. Делатност овог престижног међународног удружења базира се на подршци архивима и сродним институцијама у суочавању са бројним изазовима дигиталног доба. Успешно функционисање ових институција у савременом окружењу не подразумева само изградњу и одржавање електронских инфраструктура и усвајање заједничких стандарда и стратегија, већ и развијања нових приступа у облицима међународне сарадње. Заједно са Филозофским факултетом у Београду, Историјски архив Београда је организовао и био домаћин престижном међународном скупу.

назив програма:

Интерактивна радионица ***Електронски документи и постојећи правилници о канцеларијском пословању***".

образложење:

Током трајања радионице архивисти из скоро свих архива са подручја Републике Србије, активно су учествовали у изради акта под називом ***Основи за регулисање система канцеларијског и архивског пословања у класичном и електронском облику***, који се бави основама за регулисање система канцеларијског и архивског пословања у регистратурама које не врше јавна овлашћења у класичном и електронском окружењу и проблемима усклађивања свих неопходних процеса са законском регулативом.

СТРУКТУРА РЕАЛИЗОВАНИХ ПРОГРАМА:

Ауторски пројекти Установе: 14

Копродукције: 3

програми установе који су реализовани ван матичног простора:

1. Изложба: **Позориште у времену сваком**, Удружење драмских уметника Србије (УДУС), Музеј позоришне уметности Србије, Позоришни музеј Војводине, Архив Србије и Историјски архив Београда, Етнографски музеј у Београду; Српско народно позориште у Новом Саду
2. Пројекција документарно-играног филма ***Ко ће писати нашу историју?*** и панел дебата о употреби архивске грађе, књижевности и графичке новеле у учењу о Холокаусту

програми остварени на основу међународне сарадње:

назив програма:

Конвенција Међународног центра за архивска истраживања (ICARUS) под називом **Архиви и архивска истраживања у дигиталном окружењу** (у сарадњи са Филозофским факултетом у Београду)

пројекти других установа или појединаца који су се одвијали у установи у уступљеним терминима

назив програма:

Конвенција Међународног центра за архивска истраживања (ICARUS) под називом **Архиви и архивска истраживања у дигиталном окружењу** (у сарадњи са Филозофским факултетом у Београду)

ДЕТАЉНИЈЕ О ПОМЕНУТИМ ПРОГРАМИМА:

ИЗЛОЖБЕ:

ГРБОВИ БЕОГРАДА И БЕОГРАДСКИХ ОПШТИНА

Отварање: 24. децембар 2019, Галерија ИАБ
Аутор изложбе и каталога: Марко Перић
Стручни консултант: Драгомир Ацовић
Изложбу отворио: Зоран Радојичић, градоначелник Београда

Изложба „Грбови Београда и београдских општина“ прати развој територијалне хералдике, хералдичких и псеудохералдичких обележја (грбова, застава, амблема) која су током историје коришћена да симболизују град Београд и његове општине. Изложба се састоји из 31 паноа и тематски је подељена на два дела. Први део је посвећен историјату грба Београда и његовом развоју од доба владавине деспота Стефана Лазаревића, преко турске и аустријске власти, до различитих грбова и амблема које је Београд користио као главни град нововековних српских и југословенских држава. Други део је посвећен развоју модерне српске територијалне хералдике и њеној примени у успостављању симбола за 17 београдских општина. Поред оригиналних докумената, скица, цртежа и пројеката из легата Драгомира Ацовића, на изложби је представљена и старија грађа, првенствено документација из фонда Општине града Београда која се односи на конкурс за нови градски грб на коме је 1931. године победио Ђорђе Андрејевић Кун. Изложбену поставку прати и каталог у којем су представљена ликовна решења грбова града Београда и београдских општина, заједно са пропратном архивском грађом и ауторским текстовима. Отварање изложбе је наишло на веома лепе реакције стручне јавности, али и шире публике.

Прилог са отварања изложбе може се погледати на Yutube каналу:
https://www.youtube.com/watch?v=O_71fQh3ClU

ПОЗОРИШТЕ У ВРЕМЕНУ СВАКОМ

Отварање: 1. новембар 2019, Етнографски музеј у Београду
Аутори изложбе: Мирјана Одавић, Зоран Максимовић, Мирослав Перишић, Јелена Ковачевић и Снежана Лазић.

У Етнографском музеју, 1. новембра 2019. отворена је изложбена поставка „Позориште у времену сваком“. Изложба је приређена поводом обележавања јубилеја 100 година Удружења драмских уметника Србије (УДУС) и говори о стварању и развоју нашег позоришта. Реализована је сарадњом УДУС-а са Музејом позоришне уметности Србије, Позоришним музејом Војводине, Архивом Србије и Историјским архивом Београда, а у Етнографском музеју је приказана од 1. до 30. новембра ове године. Целокупан програм отварања, као и сама изложба, конципирани су као омаж позоришту и глумачком позиву.

гостовање изложбе:

3.12. 2019. у Српском народном позоришту у Новом Саду, отворена је изложба „Позориште у времену сваком“, а поводом 100 година од оснивања Удружења драмских уметника Србије.

ONLINE ИЗЛОЖБЕНЕ ПОСТАВКЕ:

Векови Београда /XVI-XX век/
www.stalnapostavka.arhiv-beograda.org

Аутори интернет презентације: Јелена Николић, Владимир Мијатовић
Веб дизајн: Душан Злајић
Број посетилаца: 25.200

Поводом обележавања 70 година од оснивања Историјског архива Београда, у оквиру званичне интернет презентације налази се и електронско издање сталне изложбене поставке *Векови Београда /XVI–XX век/* на српском и енглеском језику. Израдом овог онлајн издања омогућен је глобални приступ највреднијим документима која се чувају у Архиву.

Први светски рат у фондовима и збиркама Историјског архива Београда

www.ww1.arhiv-beograda.org

Реализација веб издања: Слободан Мандић, Јелена Јовановић, Тијана Ковчић, Јелена Николић
Веб дизајн и програмирање: мКонект д.о.о, Дражен Руменчић, Јелена Николић, Милан Марковић, Недељко Стевановић
Број посетилаца: 1.100

У оквиру званичне интернет сранице Историјског архива Београда, налази се и наменски креирана презентација грађе из архивских фондова о Првом светском рату. Одређени број докумената доступан је у виду дигиталних копија што му истовремено даје и карактер онлајн изложбе.

Већина презентованих докумената је на српском, али су такође заступљена и на француском, енглеском, немачком, мађарском и грчком језику.

ПУБЛИКОВАЊЕ:

ГРБОВИ БЕОГРАДА И БЕОГРАДСКИХ ОПШТИНА

каталог изложбе

Главни и одговорни уредник: мр Драган Гачић
Аутор каталога: Марко Перић
Сручни консултант: Драгомир Ацовић
Број страна: 84

Каталог изложбе *Грбови Београда и београдских општина* у потпуности прати изложбену поставку. Даје причу о историјату београдског грба кроз време, илуструје конкурс за израду градског грба, прати промене које су се дешавале за време СФРЈ, као и повратку хералдичким налелима. Каталог обилује илустративним материјалом и у њему су представљена ликовна решења за 17 београдских општина која се чувају у оквиру легата Драгомира Ацовића.

АУТОМОБИЛ У БЕОГРАДУ

репринт издање

Главни и одговорни уредник: мр Драган Гачић
Аутори: др Предраг Марковић, Олга Латинчић, Јеленка Петковић, Божа Драшкић, Братислав Петковић, Бранка Ракочевић, Милена Радојчић, Соња Јерковић
Број страна: 231

Друго и допуњено издање заједничког издања Историјског архива Београда, Музеја аутомобила и Карић фондације, из 2002. године. Публикација обухвата период од 1918. до 1941. године и бави се аутомобилом са свих аспеката и кроз све сфере друштвеног живота у Београду тога доба. Обогаћена је илустрацијама и фотографијама из архивске грађе ИАБ, збирке Музеја аутомобила и предратне штампе. Кроз прилоге више аутора, у текстовима је приказана друштвена историја престонице, која је од ратом разрушене и опустошене вароши са турском калдрмом, без иједног метра пристојног пута, после само две деценије постала домаћин Првог међународног салона аутомобила и организатор Прве међународне гран-при трке. На преко две стотине страна изложени су бројни аспекти међуратне историје аутомобила у Београду, почевши од описа општег контекста и друштвених прилика, преко правне регулативе, трговине, акционарских друштава, производње гума, ауто-заната, производње и зачетака индустрије, па све до активности Аутомобилског клуба, основаног већ 1922. године. У виду прилога дат је и каталог аутомобила са описима и пратећим фотографијама. На крају књиге дати су сажеци свих текстова у преводу на енглески језик, што уз разноврстан илустративни материјал даје могућност ширег круга корисника издања.

ДНЕВНИК КОСТЕ ПАВЛОВИЋА 1930-1932

публикација

Главни и одговорни уредник: мр Драган Гачић
Приређивачи: Др Наташа Милићевић и Др Срђан Мићић, сарадници Института за Новију историју Србије.
Број страна: 450

Коста Ст. Павловић (1905-1988) био је дугогодишњи дипломатски службеник у Бриселу, Луксембургу и Букурешту.

Сачуване дневничке белешке Косте Ст. Павловића прате период од 1930. до 1933. (настали на почетку његове дипломатске каријере) и од 1944. до 1954. Садрже белешке у којима Павловић коментарише и детаљно анализира политичке прилике и дешавања у Југославији, Европи и свету.

Историјски архив Београда претходно је 2017. публиковао *Лондонски дневник 1945-1946.* који се наставља на *Ратни дневник 1941-1945.* објављеног 2011. у издању *Службеног гласника* и издавачке куће *Откровење.*

Приређено издање дневничких белешки које обухватају период од 1930. до 1933. у обиму од 470 страна, садржи предговор, уводну студију, критички апарат, преводе делова текста на француски језик и именски регистар.

Приређивачи су Др Наташа Милићевић и Др Срђан Мићић, сарадници Института за Новију историју Србије.

Објављивањем овог рукописа научној и широј јавности постаје доступан важан извор за проучавање и разумевање дипломатских и политичких прилика тридесетих година XX века у Европи и Краљевини Југославији.

Публикација у штампи.

ИЛУСТРОВАНА АУТОБИОГРАФИЈА ЛУКЕ МЛАДЕНОВИЋА

Главни и одговорни уредник: мр Драган Гачић
Приређивачи: Владимир Мијатовић
Стручни сарадник: Петар Петровић, виши кустос из Народног музеја, Др Наташа Милићевић и Др Срђан Мићић, сарадници Института за Новију историју Србије.
Број страна: 200

Лука Младеновић је аутор великог броја драгоцених цртежа старог Београда. *Аутобиографија* прати пишчев живот од рођења у околини Врања 1909. године, пред почетак Балканских ратова, до Берлина 1945. године, пред улазак јединица Црвене армије у град.

Иако недовршена, *Аутобиографија* је потресно штиво које сведочи о дубоким поделама у становништву југа Србије, које су довеле до тога да се у фамилији Младеновић браћа различито национално изјашњавају, а у време рата иду у различите војске – српску и бугарску. У овом делу сликовито су приказане прилике у међуратном Београду и Србији, као и фасцинантна судбина аутора и његове породице у II светском рату.

Аутобиографија је писана писаћом машином на 146 страна формата А4. У Историјском архиву Београда чува се и Албум старог Београда, у коме се налази преко 60 цртежа Луке Младеновића.

Публикација је облику једнотомне илустроване монографије, са предговором и критичким апаратом, илустрацијама, фуснотама, напоменама приређивача, и именским регистром.

Приређивач публикације је Владимир Мијатовић, архивски саветник из Историјског архива Београда, а стручни сарадник Петар Петровић, виши кустос из Народног музеја, који је написао део предговора за публикацију. Лектуру и коректуру урадила је Татјана Корићанац из Музеја града Београда, а рецензију Раде Ристановић из Института за савремену историју.

Излази из штампе почетком 2020. године.

75 ГОДИНА ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА БЕОГРАДА

монографија

Године 2020. навршиће се 75 година од оснивања ИАБ. У сусрет том јубилеју издавање Монографије кроз своја поглавља прати целовит преглед делатности Архива, и даје рекапитулацију свега онога што је урађено на пољу сређивања и обраде архивске грађе, дигитализације, међународне сарадње, као и издавачке и изложбене делатности у протеклих седамдесет пет година , са акцентом на последњу деценију.

Монографија излази из штампе почетком 2020. године

ВОДИЧ ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА БЕОГРАДА

брошура

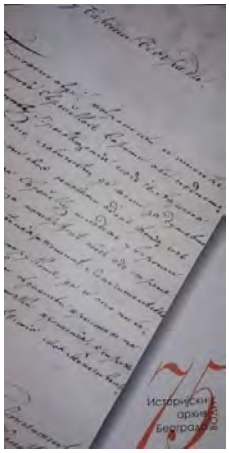

Ово двојезично издање, на српском и енглеском језику, допуњено је рубрикама која се односе на међународну сарадњу, стручна усавршавања запослених, дигитализацију и признања која је Архив током деценија добијао.

Циљ Водича је да се стручна и шира јавност упозна са значајем, богатом грађом, радом, делатношћу и 75-годишњом историјом архива, кроз богате колорне прилоге и информативне рубрике.

ДОДАТНЕ ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ У 2019. ГОДИНИ

МЕЂУНАРОДНИ ПРОЈЕКАТ:

Јеврејска дигитална збирка – Jewish Digital Collection

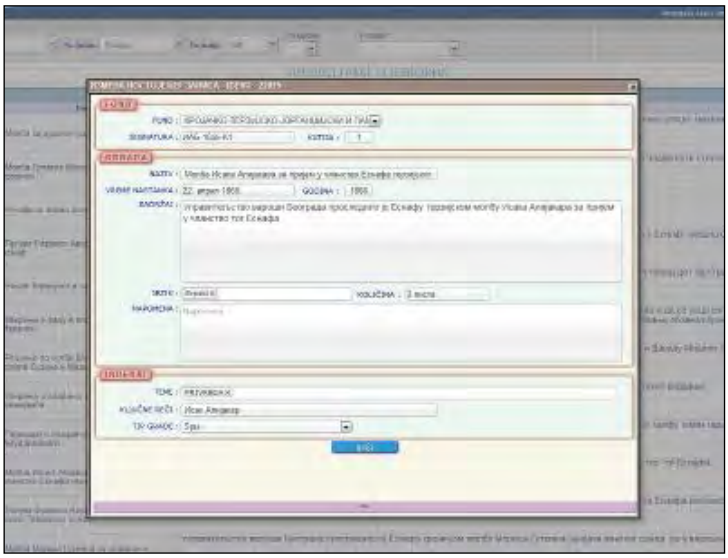

Трајање пројекта: септембар 2018 - септембар 2020.

Ротшилд фондација, која редовно расписује конкурсе за мапирање архвиске грађе о јеврејској популацији, одобрила је Историјском архиву Београда на конкурсу 2018. године наставак пројекта Јеврејска дигитална збирка у трајању од две године. У оквиру пројекта биће истражена, обрађена и дигитализована архивска грађа која се односи на јеврејску заједницу у Београду.

Након прве године пројекта, у којој су обрађена три највећа фонда која су чувају у Историјском архиву Београда, у наставку пројекта биће истражени остали фондови Архива, а предмети који се односе на јеврејску заједницу у Београду биће издвојени, архивистички сређени, аналитички обрађени, унети у базу података и скенирани.

У 2019. истражени су следећи фондови:

42. Народни одбор I рејона града Београда (7.475 предмета)
43. Народни одбор II рејона града Београда (835 предмета)
44. Народни одбор III рејона града Београда (645 предмета)
45. Народни одбор IV рејона града Београда (5 предмета)
47. Народни одбор VI рејона града Београда (37 предмета)
48. Народни одбор VII рејона града Београда (205 предмета)
257. ДРЖАВНА РЕАЛКА У БЕОГРАДУ (1.125 предмета)
269. ПРВА БЕОГРАДСКА ГИМНАЗИЈА "МОША ПИЈАДЕ" (3.376 предмета)
270. ПРВА ЗЕМУНСКА ГИМНАЗИЈА (1.599 предмета)
276. ТРЕЋА ЖЕНСКА ГИМНАЗИЈА (853 предмета)
277. ЧЕТВРТА БЕОГРАДСКА ГИМНАЗИЈА (Б. ДРУГА ЖЕНСКА ГИМНАЗИЈА) (1.262 предмета)
330. ТРГОВАЧКА ШКОЛА БЕОГРАДСКЕ ТРГОВАЧКЕ ОМЛАДИНЕ (576 предмета)
353. ОСНОВНА ШКОЛА "БРАЋА РИБАР" (304 предмета)
366. ОСНОВНА ШКОЛА "ВУК КАРАДЗИЋ" (200 предмета)
394. ОСНОВНА ШКОЛА "ЈАНКО ВЕСЕЛИНОВИЋ" (359 предмета)
988. ГРАДСКИ ОДБОР САВЕЗА БОРАЦА НАРОДНООСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА СРБИЈЕ (29 предмета)

989. СРЕСКИ ОДБОР САВЕЗА БОРАЦА НАРОДНООСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА СРБИЈЕ СРЕЗА БЕОГРАДСКОГ (4 предмета)

992. РЕЈОНСКИ ОДБОР САВЕЗА БОРАЦА НАРОДНООСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА СРБИЈЕ ИИ РЕЈОНА (167 предмета)

994. РЕЈОНСКИ ОДБОР САВЕЗА БОРАЦА НАРОДНООСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА СРБИЈЕ В РЕЈОНА (41 предмет)

1006. ОПШТИНСКИ ОДБОР САВЕЗА БОРАЦА НАРОДНООСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА СРБИЈЕ СТАРИ ГРАД (2295 предмета)

1180. СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЗЕМУН (378 предмета)

1885. ЗБИРКА МЕМОАРСКЕ ГРАЂЕ И БАЊИЧКОГ ЛОГОРА (29 предмета)

2538. РЕЈОНСКИ ОДБОР САВЕЗА БОРАЦА НАРОДНООСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА СРБИЈЕ VIII РЕЈОНА (478 предмета)

Укупно **22.277** предмета са око **55.000** скенова.

РЕАЛИЗАЦИЈА ОДОБРЕНИХ ПРОЈЕКАТА ПО ОДЛУЦИ МИНИСТАРСТВА ПРАВДЕ - ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА ПРИКУПЉЕНИХ ПО ОСНОВУ КРИВИЧНОГ ГОЊЕЊА 2019:

Дигитализација Збирке црквених матичних књига – II фаза

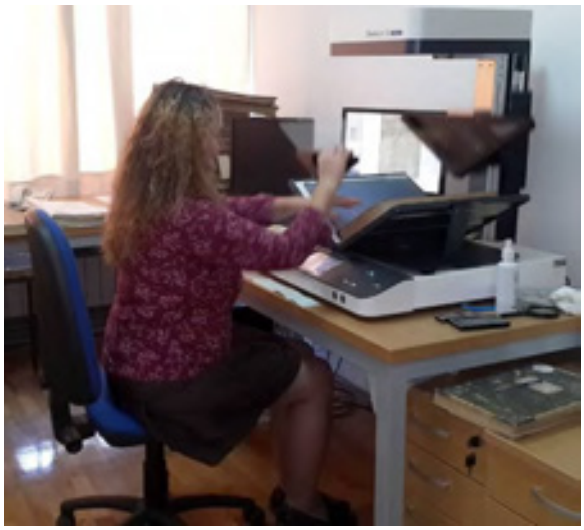

Историјски архив Београда након последњег пријема 2019. чува 823 црквене и државне матичне књиге рођених, умрлих и венчаних са ширег подручја Београда из периода 1721–1919.

Збирка је формирана од матичних књига и пратећих регистара из 68 верских организација са територије Београда. Већина је настала радом православних цркава. Најстарија књига у збирци је настала радом римокатоличке цркве из 1721. године. Од књига насталих деловањем других вероисповести чува се седам матичних књига јеврејске општине (Сефарди и Ешкенази) за период од 1865. до 1918. године и две евангелистичке матичне књиге из периода 1847. до 1910.
Књиге пружају податке о становништву Београда, наталитету и морталитету, социјалном пореклу, о значајним историјским личностима: владарима, политичарима, уметницима, трговцима итд. Често се потражују у читаоници Архива (око 10% од укупног броја годишњих захтева) и из иностранства.

Збирка црквених матичних књига структура:

823 црквене матичне књиге са ширег подручја Београда из периода **1721 – 1919.**

755 православних књига
59 католичких књига
7 јеврејских књига
2 евангелистичке књиге

*Напомена: 1 књига-регистар припада православној, католичкој и јеврејској цркви истовремено
Категорисане су као културно добро од изузетног значаја.

Циљ пројекта је да се изврши дигитализација свих књига и да се оне учине доступним корисницима у онлајн режиму. У другој фази реализације, активности пројекта 2019. су обављене у 6 фаза:

- Припрема, попис и обрада књига за дигитализацију (пагинација, анализа - 98.066 страна)
- Скенирање књига – израда дигиталних објеката (324 књиге са ужег градског језгра), провера и верификација
- Преузимање мастер копија и прилагођавање свих постојећих скенираних докумената за веб формат у смањеној екранској резолуцији (мастер копија пдф, 300 тачака оптичке резолуције)
- Израда и подешавање ДМС софтвера
- Унос метаподатака
- Дорада репозиторијума за регистрацију корисника и преглед дигиталних садржаја

Као финални чин пројекта репозиторијум Историјског архива Београда је допуњен новоскенираним књигама и он сада регистрованим корисницима преко веб адресе

https://www.digitalni.arhiv-beograda.org/login.php

омогућава онлајн приступ и претрагу 1.009.031 обострано скенираних картона житеља од 2019., а од 2020. и преглед 494 црквене матичне књиге рођених, венчаних и умрлих које се налазе у поседу Историјског архива Београда.

СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД КОРИШЋЕЊА РЕПОЗИТОРИЈУМА:

За првих 11 месеци постојања дигиталног репозиторијума формирано је 1.516 корисничких налога. Пријављени корисници, према статистичким прегледима, извршили су увид у 424.904 страница, направили 7.663 сесије (логовања) и упросеку провели 23 минута и 40 секунди по свакој сесији. Скоро 19% корисника страници је приступало из иностранства што јасно говори да је сајт интересантан и користан и нашим људима у дијаспори.

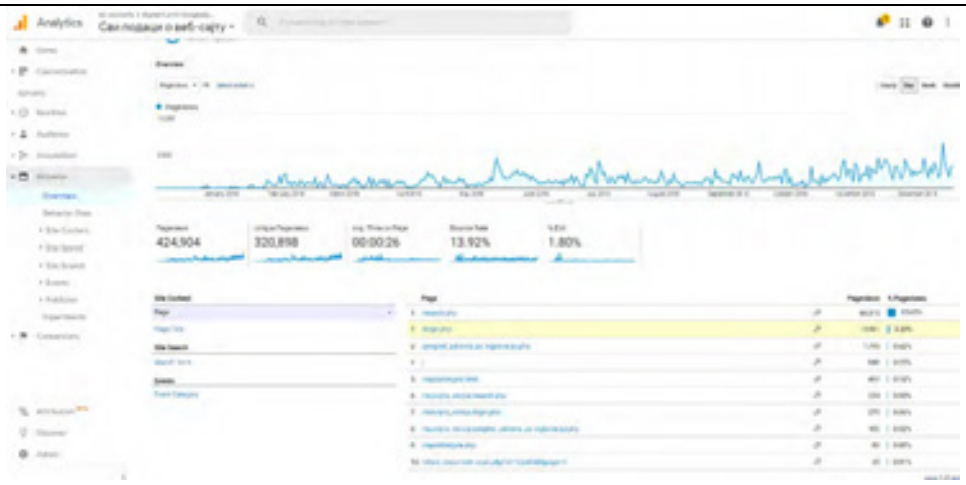

Из попуњених пријава и регистрационог обрасца, који је проширен у фази 2 пројекта, може се видети да су пријављени корисници из најразличитијих сфера, од обичних грађана који желе да сазнају нешто више о својим прецима до професионалаца историчара, правника, демографа, новинара итд.

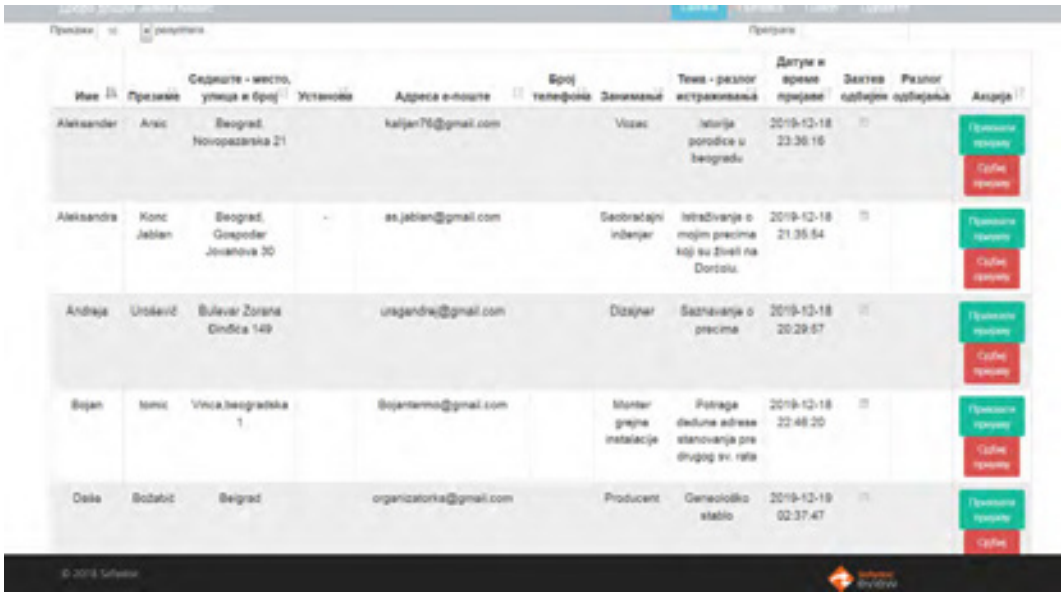

Статистички прегледи дају јасну слику да број корисника континуирано расте и да је у децембру 2019. забележен највећи број нових пријава. То говори да је оправданост даљег развијања и допуњавања садржаја очигледна.

Остварени циљеви:
- Трајна заштита архивске грађе
- Обезбеђивање услова за доступност садржаја, грађе или услуга јавности и грађанима
- Допринос примени савремених метода у области заштите архивског наслеђа
- Допринос популаризацији и промоцији архивског наслеђа
- Значај за развој информационог друштва и друштва знања

ГРАЂА ИЗ ФОНДОВА ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА БЕОГРАДА ПРИКАЗАНА ЈЕ НА ПРЕСТИЖНИМ ИЗЛОЖБАМА:

Изложба **Позориште у времену сваком**, реализована је сарадњом УДУС-а на основу грађе Музеја позоришне уметности Србије, Позоришног музеја Војводине, Архива Србије и Историјског архива Београда.

Мирјана Ротер Благојевић у сарадњи са САНУ, користила је фон ОГБ-техничка документација за потребе изложбе о Академику Александру Дероко.

Јелица Јовановић, користила је фондове СО Нови Београд, Трудбеник, СГБ-техничка документација, за потребе реализације изложбе о Александру Стјепановићу.

Ненад Лукић, користио је фондове УГБ, Земунски магистрат, Збирка фотографија, Збирка црквених матичних књига, Лични фонд Ивана С. Павловича, Прва српска пивара Ђорђа Вајферта, за потребе изложбе **Три века пиварства у Београду**.

КОНФЕРЕНЦИЈЕ, СИМПОЗИЈУМИ, СЕМИНАРИ И РАДИОНИЦЕ У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ:

- Пети по реду дани ICARUS-а u Хрватској и 23. годишња конференција, одржани су у периоду од 27-29 марта 2019. године у Пули. Конференцији под називом *Интерактивни архиви: Изазови дигиталног доба и мрежа сарадње*, присуствовали су архивисти са подручја Балкана.
- **Међународна конференција Tehnični i vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja**, Раденци, Словенија.

  Конференција се бавила свим актуелним темама архивистичке струке као што су: дигитализација архивске грађе, електронско архивирање, правила за опис архивске грађе у складу са стандардом, претрага дигитализоване архивске грађе и њено ефикасније доступање корисницима, класична архивистичка обрада фондова и колекција, законски оквири за доступност архивске грађе и сл.

- **Међународни архивистички скуп под називом "12. суботички архивски дан",** Суботица.

  У Великој већници Градске куће у Суботици, 20. септембра 2019. одржан је међународни архивистички скуп под називом "12. суботички архивски дан". Тема конференције била је "Матичне књиге као архивска грађа".

На скупу је представљено 16 одабраних радова а Историјски архив Београда су представљали Владимир Мијатовић и Јелена Николић са темом "Црквене матичне књиге Историјског архива Београда у дигиталном окружењу

- **Пројекција документарно-играног филма "Ко ће писати нашу историју?" и панел дебата о употреби архивске грађе, књижевности и графичке новеле у учењу о Холокаусту**

Мрежа Тераформинг у сарадњи са Универзитетском библиотеком "Светозар Марковић" и Историјским архивом Београда организовала је у уторак 7. маја 2019. часова у простору Универзитетске библиотеке "Светозар Марковић" пројекцију документарно-играног филма "Ко ће писати нашу историју?" и панел дебату о употреби архивске грађе, књижевности и графичке новеле у учењу о Холокаусту.

Програм је организован поводом 10. маја, Дана сећања на жртве Холокауста у Београду, којим се традиционално обележава сећање на 10. мај 1942. године када је камион гасна комора ”душегупка” у смрт одвезла последњу групу заточених Јевреја из немачког логора на Сајмишту.

змеђу осталог програм је део глобалне манифестације поводом 2. маја Јом хашоа (Yom HaShoah) Дана сећања на жртве Холокауста који се обележава у Израелу и међу многим јеврејским заједницамаширом света.

- **Конференција „Архиви и изазови 21. века“ у организацији Архива Војводине,** 9-10. април 2019. Новом Сад.

Конференција је организована са циљем стручног усавршавања запослених у архивима, на основу презентације стручног рада еминентних архивиста Мађарског националног архива. На отварању конференције говорили су директор Архива Војводине, др Небојша Кузмановић, генерални директор Мађарског националног архива, др Чаба Сабо, покрајински секретар за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама, Драгана Милошевић, председник Скупштине АП Војводине, Иштван Пастор, и министар културе и информисања Републике Србије, Владан Вукосављевић, који је и отворио конференцију.
рхивској конференцији су испред Историјског архива Београда присуствовале

Мирјана Обрадовић, архивски саветник и Исидора Стојановић Теодосић, виши архивист.

– **Промоција издања Историјског архива Београда - Дани Београда 2019.**

У оквиру манифестације Дани Београда 2019, јавности су 17. априла у Римској дворани Библиотеке града Београда представљена следећа издања: Мирјана Обрадовић, Водич кроз легате, личне и породичне фондове Историјског архива Београда; Наталија Аранђеловић, Дневник 1915–1918; Група аутора, Први светски рат – Тематски водич кроз фондове и збирке Историјског архива Београда; Весна Лекић Поповић, Библиографија радова о Првом светском рату – библиотечки фонд Историјског архива Београда и Група аутора, Логор Сајмиште – Жртве Јеврејског логора Земун.

- **24. конвенција Међународног центра за архивска истраживања (ICARUS)** под називом Архиви и архивска истраживања у дигиталном окружењу, 23-25 септембар 2019.

Интернационални центар за архивска истраживања ICARUS у сарадњи са Универзитетом у Београду и Историјским архивом Београда, организовао 23-25 септембра 2019. 24. конвенцију под називом *Архиви и архивска истраживања у дигиталном окружењу.*

У просторијама Историјског архива Београда, одржана је трећа пленерана сесија конвенције под називом *Архиви и изазови дигиталног друштва.* Модератори сесија су били Франческо Роберг из Државног архива Марбурга и Слободан Мандић из Историјског архива Београда, а скупу је присуствовао велики број учесника из земље и иностранства.

Слободан Мандић, Тијана Ковчић и Јелена Николић су презентовали рад на тему *Дигитални репозиторијум Историјског архива Београда.*

- **Међународно архивистичко саветовање у Чачку у организацији АДС**, 9.-11. октобар 2019.

Теме конференције биле су Архиви у електронском окружењу и Архивска служба данас и у будућности. Учесници су могли да чују 36 реферата аутора из Србије, Босне и Херцеговине, Хрватске и Холандије.

На овај начин обележено је и 65 година од оснивања Друштва архивских радника Србије, данас Архивистичког друштва Србије. Из Историјског архива Београда у раду скупа су учествовали: Мирјана Обрадовић, архивски саветник, са темом *Значај легаторства у формирању архивских фондова Историјског архива Београда*; Зорица Нетај, архивски саветник са темом *Претраживач културног наслеђа - Место промоције архивских збирки фотографија*; Јасмина Латиновић, виши архивист са темом *Електронски документи и постојећи Правилници о канцеларијском пословању* (заједно са колегом Југославом Вељковским из Историјског архива Града Новог Сада); Владимир Мијатовић, виши архивист.

Електронски документи и постојећи правилници о канцеларијском пословању, интерактивна радионица, 7. новембар 2019.

У Историјском архиву Београда 7. новембра 2019. одржана је интерактивна радионица на тему *Електронски документи и постојећи правилници о канцеларијском пословању*. Током трајања радионице архивисти из скоро свих архива са подручја Републике Србије, активно су учествовали у изради акта под називом ***Основи за регулисање система канцеларијског и архивског пословања у класичном и електронском облику***, који се бави основама за регулисање система канцеларијског и архивског пословања у регистратурама које не врше јавна овлашћења у класичном и електронском окружењу и проблемима усклађивања свих неопходних процеса са законском регулативом.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА:

Пројекат дигитализације тематски обрађене архивске грађе о Јеврејима

Историјски архив Београда је на основу међународног конкурса из 2017. године, везаног за архиве тј за дигитализацију и каталогизацију, добио одобрење за наставак пројекта у трајању још две године. Током трајања пројекта током 2019. године извршена је обрада и парцијална дигитализација архивске грађе везана за живот и рад јеврејске популације у Београду.

АКТИВНОСТИ У МЕЂУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

ICARUS
Историјски архив Београда је и ове године активно учествовао у раду Међународне организације за архивска истраживања ICARUS, са циљем продубљивања сарадње и учешћа у могућим међународним пројектима у области очувања и промоције архивске грађе.

APEx
Архивски портал Европе функционише од 2012. године у виду онлајн репозиторијума за европске архивске каталоге. Од 2014. године дужност повереника за Србију обавља Слободан Мандић из Историјског архива Београда. Архивски портал Европе представља оптималан оквир у којем архивске институције имају прилику да наступају заједно и удруженим снагама корисницима омогућавају далеко бољи увид у богатства европских архивских фондова.

ТОКОМ 2019. ИЗДВАЈАМО:

Посета проф. др Фадиља Еминовића, Андрије Бојанића и новинара Архиву Београда

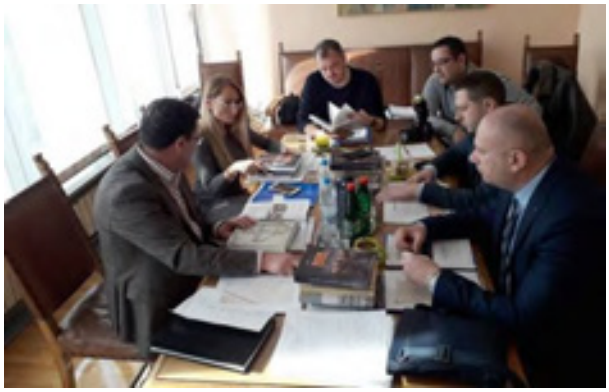

Члан Градског већа проф. др Фадиљ Еминовић, виши саветник Секретаријата за културу Андрија Бојанић и представници неколико новинских кућа, посетили су 21. фебруара 2019. Историјски архив Београда и том приликом се упознали са радом Архива, архивском грађом која се у њему чува, бројем посетилаца и корисника, тренутним послом адаптације Депоа као и пројектима дигитализације архивске грађе.

Гости су у пратњи директора мр Драгана Гачића обишли Архив и закључили, да су тренутне активности Архива које се тичу дигитализације Картотеке житеља, грађе о Холокаусту као и Збирке црквених матичних књига, у складу са препорукама и приоритетима Владе Србије.

Посета Николе Никодијевића, председника Скупштине града Београда, Историјском архиву Београда

Историјски архив Београда 16. јула 2019. посетио је Никола Никодијевић, председник Скупштине града Београда и приликом посете упознао се са инвестиионим радовима који се изводе у Архиву Београда, будућим плановима за проширење капацитета Архива који су тренутно у потпуности попуњени као и са процесом дигитализације архивске грађе и њеним доступањем корисницима у онлајн режиму.

Посети је присуствовао и др Милета Радојевић, председник управног одбора Историјског архива Београда.

Посета Горана Весића, заменика градоначелника, Историјском архиву Београда поводом завршетка инвестиционих радова

Историјски архив Београда 20. августа 2019. посетио је Горан Весић, заменик градоначелника Града Београда. Посети су присуствовали: Иван Карл, секретар Секретаријата за културу, Андреа Радуловић, заменица председника Скупштине града Београда и представници Секретаријата за инвестиције Града Београда.

Заменик градоначелника Града Београда се приликом посете упознао са инвестиионим

радовима који су изведени у Архиву Београда, будућим плановима за проширење капацитета Архива, који су тренутно у потпуности попуњени, као и са процесом дигитализације архивске грађе и њеним доступањем корисницима у онлајн режиму.

Наиме, у Историјском архиву Београда су изведени инвестициони радови на реконструкцији два депоа укупне површине 2.400 м2 у којима је смештена архивска грађа.

Промоција издања Историјског архива Београда

У оквиру манифестације Дани Београда 2019, јавности су 17. априла у Римској дворани Библиотеке града Београда представљена следећа издања Историјског архива Београда: Мирјана Обрадовић, Водич кроз легате, личне и породичне фондове Историјског архива Београда; Наталија Аранђеловић, Дневник 1915–1918; Група аутора, Први светски рат – Тематски водич кроз фондове и збирке Историјског архива Београда; Весна Лекић Поповић, Библиографија радова о Првом светском рату – библиотечки фонд Историјског архива Београда и Група аутора, Логор Сајмиште – Жртве Јеврејског логора Земун.

О публикацијама су говорили проф. др Милан Ристовић, др Милан Кољанин, Нада Петровић, архивски саветник и мр Драган Гачић, директор Историјског архива Београда.

Прилог са промоције може се погледати на Yutube каналу:
https://www.youtube.com/watch?v=tly7qeS6k84

Интерактивна радионица *Електронски документи и постојећи правилници о канцеларијском пословању*

У Историјском архиву Београда 7. новембра 2019. одржана интерактивна радионица на тему "Електронски документи и постојећи правилници о канцеларијском пословању". Радионица се бавила основама за регулисање система канцеларијског и архивског пословања у регистратурама које не врше јавна овлашћења у класичном

и електронском окружењу и проблемима усклађивања свих неопходних процеса са законском регулативом која се убрзано доноси. Разматрали су се и проблеми са којима се сусреће служба за надзор у архивима на терену, у регистратурама, где се архивска грађа и ствара, кроз надзор и стручну помоћ при архивирању и одржавању, одабирању и евидентирању целокупне грађе једног субјекта као и начини да се рад унапреди.

У раду радионице су учествовале колеге из Архива Србије, Архива Војводине, Историјског архива Београда, Историјског архива Града Новог Сада, Историјског архива у Панчеву, Историјског архива Срем, Архива у Чачку, Историјског архива Шабац, Историјског архива Пожаревца, Историјског архива Краљева, Историјског архива Кикинде, Историјског архива Врања, Историјског архива Лесковца, Историјског архива Рас Нови Пазар, Историјског архива Бела Црква, Архива Смедеревске Паланке, Историјског архива Јагодине, Историјског архива Сомбора, Историјског архива Крушевца, Историјског архива Зрењанина, Историјског архива Топлице - Прокупље, представници Градске општине Земун и представници регистратура Generali осигурање, Тартик доо, МТС банке а.д. у Београду итд.

Посета полазника Регионалног центра за таленте Београд 2 и ученика ОШ ,,Радојка Лакић" Историјском архиву Београда, 6. новембар 2019.

Посета студената са Катедре за савремену историју Филозофског факултета у Београду, 18. децембар 2019.

Посета студената са Катедре за савремену историју Филозофског факултета у Београду који су том приликом добили увид у неопходна практична знања за коришћење архивске грађе.

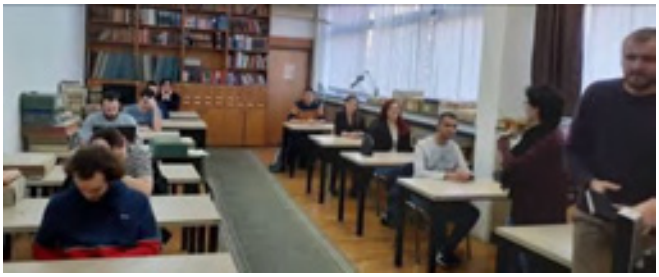

Комисија за попис предмета-садржаја Легата Милорада Павића.

Представник Историјског архива Београда, архивиста Марко Перић, учествовао је у раду Комисије за попис предмета-садржаја Легата Милорада Павића. Рађен је у периоду 10. септембра до 7. новембра 2019. године, организовао и надгледао га је Јован Јовановић, представник Секретаријата за културу и пописане су три целине и сачињене три листе грађе.

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ БЕОГРАДА НА ИНТЕРНЕТУ
http://www.arhiv-beograda.org/rs/

Уредници: Јелена Николић и Владимир Мијатовић

Број посета: 106.850 посета главном сајту и преко 400.000 посета поддоменима

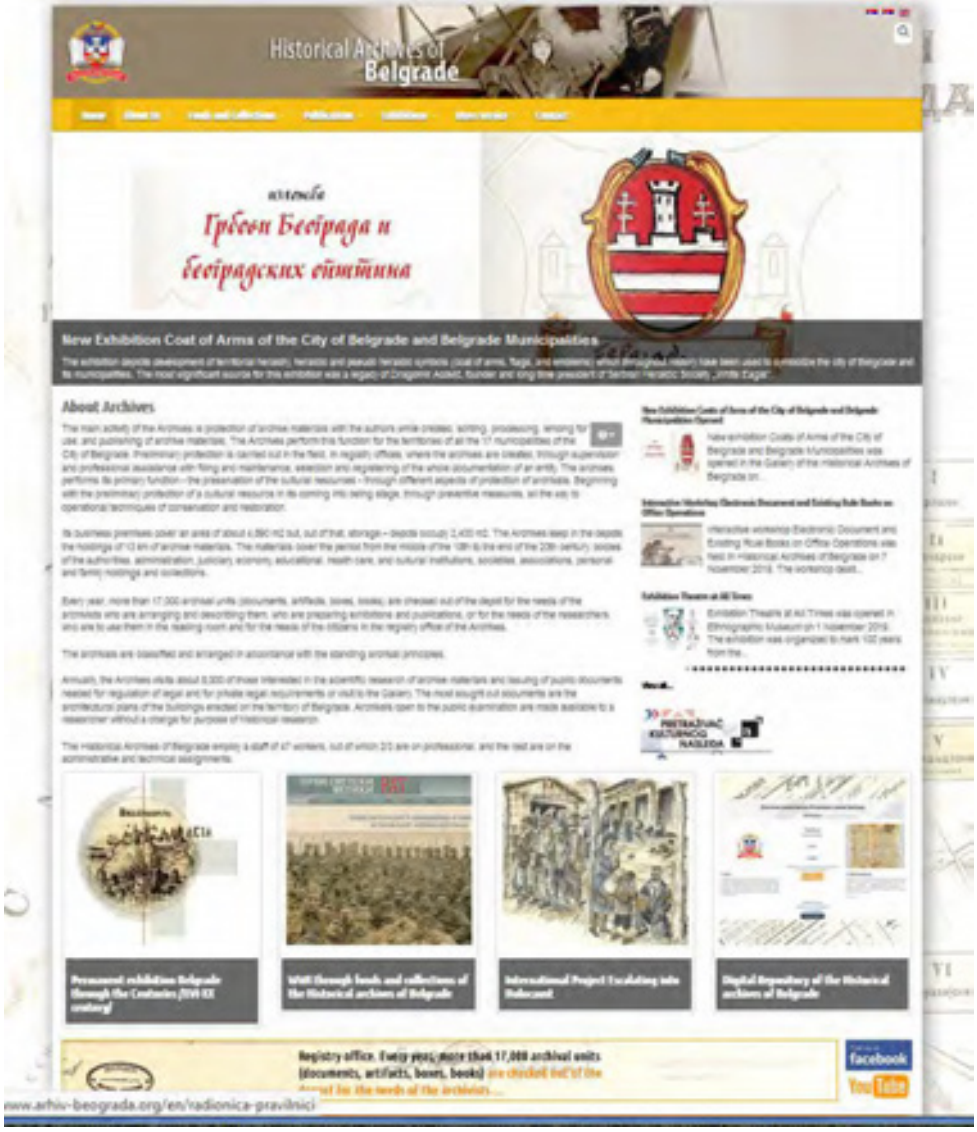

Интернет презентација Историјског архива Београда свој web живот започела је 2007. године, на српском (ћирилична и латинична верзија) и енглеском језику.

Поред основног, страница поседује и четири наменски урађена поддомена:

- stalnapostavka.arhiv-beograda.org - виртуелна изложба по угледу на сталну изложбену поставку Историјског архива *Векови Београда /XVI–XX век/* 2014.
- ww1.arhiv-beograda.org - тематски водич кроз грађу посвећену *Првом светском рату*, 2015.
- holokaust.arhiv-beograda.org - сајт посвећен активносима међународног пројекта *Ескалација у Холокауст*, 2016-2017.
- https://www.digitalni.arhiv-beograda.org/login.php - дигитални репозиторијум, приступ картотеци житеља и црквеним матичним књигама.

Веб сајт Архива од 2014. ради са доменом на linux платформи који подразумева 2.000 MB простора, приступ као и неограничен број мејл адреса што задовољава тренутне потребе за даљи развој и допуну сајта.

У 2019. години унапређена је платформа сајта чиме је постигнута боља безбедност, побољшан администраторски приступ и успостављен статички или флуидни респонзиван изглед.

Годинама уназад сајт бележи велику посећеност што говори о заинтересованости корисника за рад Историјског архива Београда. Преко презентације, корисници се могу информисати о фондовима који се у Архиву чувају али и сазнати како да дођу

до пројектне документације похрањене у Архиву, документације о оствареном радном стажу, личном дохотку, завршеној школи итд.

Највећи квалитет сајта пружа претрага база обраде фондова, пописа фондова и техничке документације, која даје могућност претраживања свих унетих садржаја (који су као такви доступни за јавност) кроз опцију Фондови, као и по категоријама (слике, књиге, карте и мапе, техничка документација, плалати). Корисницима је омогућено да преко архивске интернет презентације претражују грађу све до нивоа предмета или документа.

Велики број посетилаца заинтересованих за рад Архива се и у 2019. години пријавио на мејл листу Архива ради доступања најновијих информација из рада наше установе.

Онлајн издање сталне поставке *Векови Београда /XVI–XX век/* налази се на адреси www.stalnapostavka.arhiv-beograda.org још је један у низу корака ка подизању свести на локалном, националном и међународном нивоу о значају нематеријалног културног наслеђа града Београда.

Тематски водич кроз грађу посвећену Првом светском рату налази се на адреси www.ww1.arhiv-beograda.org

Настао је 2014. као резулатат вишемесечног истраживања групе архивиста чији је циљ да упути истраживаче на тематски одређену архивску грађу, а 2015. године то је преточено у онлајн издање.

Сајт међународног пројекта Ескалација у Холокауст, holokaust.arhiv-beograda.org, путем кога се може приступити бази података логораша на Сајмишту и поред бројних занимљивих текстова приступити и публикацији тј зборнику радова са међународних конференција одржаних у оквиру пројекта.

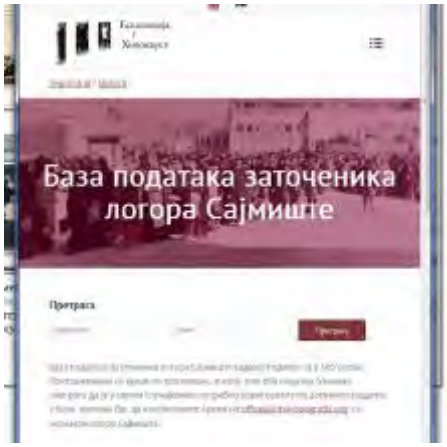

Просечан број посета сајту Архива
на месечном нивоу у периоду 2008-2019.

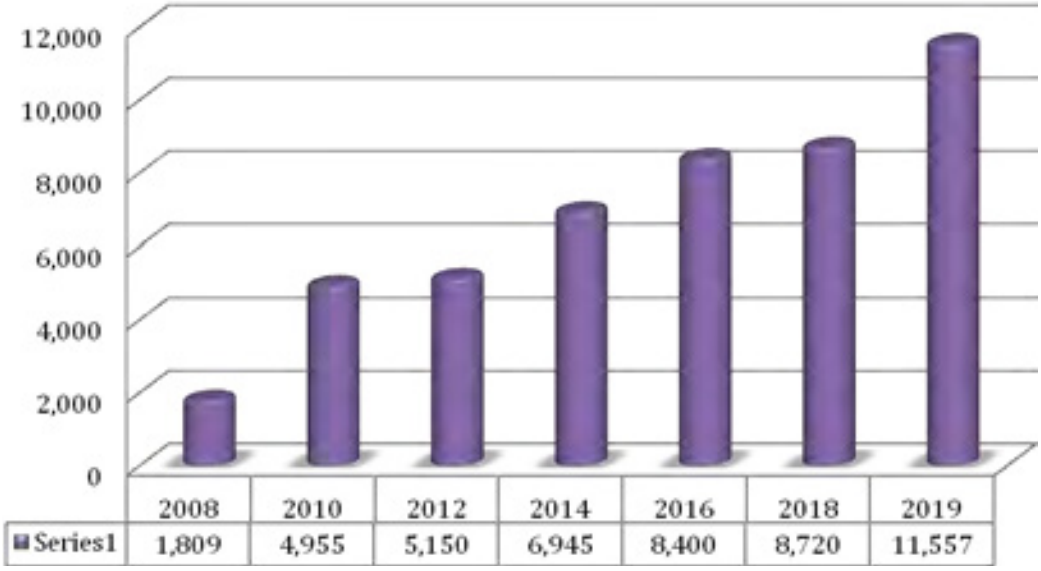

Просечан број погодака
на месечном нивоу у периоду 2008-2019

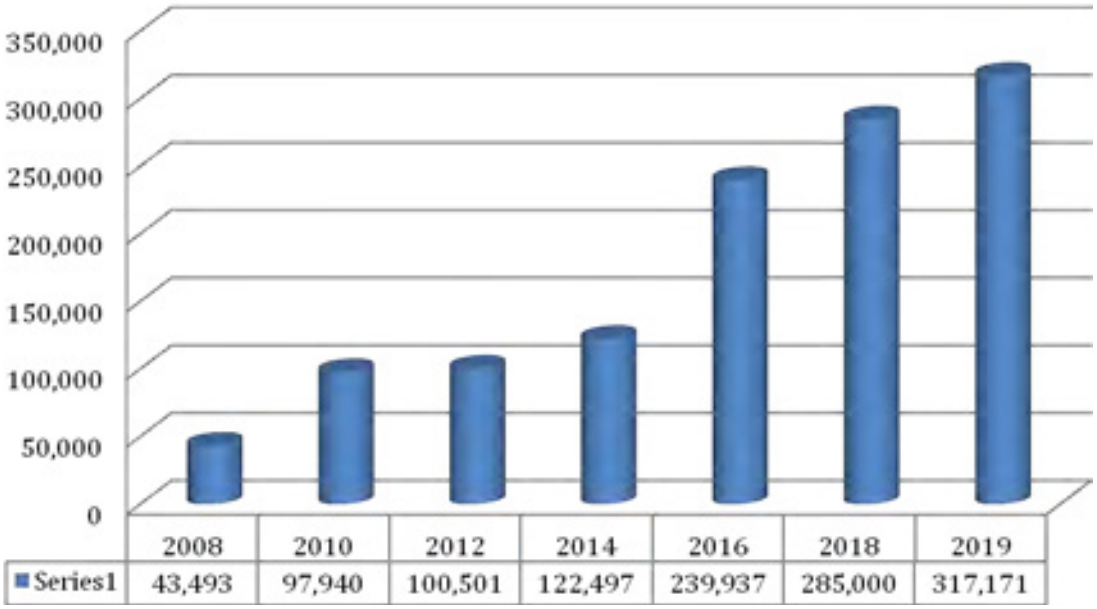

FACEBOOK страница ИАБ-а

www.facebook.com/pages/Istorijski-arhiv-Beograda/180908415273554

Уредник: Слободан Мандић, помоћник директора Сектора за обраду и коришћење архивске грађе
Број пратилаца: 23.600

Друштвене мреже представљају значајан медиј за промоцију сопствене делатности као и за повећање присутности у јавном простору. Историјски архив Београда од јануара 2011. године присутан је преко своје Фејсбук странице. Овакав вид промоције активности архива у савременом окружењу унапред је пажљиво размотрен. Свакодневни послови на уређивању Фејсбук странице Историјског архива Београда подразумевају следеће:

1. одабир и формирање садржаја
архивских докумената, информација, текстова и других историјских извора којима ће се широкој публици предочити историјска знања о прошлости, а такође и појачати интересовање за активности ИАБ (изложбе, публикације, рад на сређивању и обради архивске грађе)
овакав вид активности показао се као најпогоднији да се разбије стереотип о архивима.

2. интеракција са корисницима
успешно вођење странице прикладним садржајима изазвало је огромну заинтересованост корисника широм света, тако да страницу прати преко 22.993 корисника. Дневна посета је и до неколико хиљада особа, што је сврстава у једну од најуспешнијих у Европи. Свакодневна интеракција са корисницима захтева одговарање на питања, уређивање садржаја послатих од стране публике као и праћење веома динамичних активности на страници

3. програмирање постова
како би динамика послова на одржавању странице текла ритмично, без празнина у ходу, повремено се врши и програмирање садржаја унапред, који се накнадно проверавају

4. праћење и евалуација постигнутих резултата
на основу доступних статистичких прегледа и према другим показатељима врши се према потреби и кориговање активности

Страница Историјског архива Београда у 2019. години, свакодневном активношћу (седам дана у недељи) и богатством садржаја, у потпуности је испунила првобитни планирани задатак да се широком кругу корисника приближи богатство архивских фондова, али и свест о значају чувања, заштите, обраде и коришћења архивске грађе.

Поред свакодневног повећања аудиторијума и анимирања публике кроз објављивање докумената, старих фотографија, података о архивским фондовима, грађи и издањима, рубрике Догодило се на данашњи дан, текућим активностима и др, за очекивати је да ће на овај начин промовисана архивска делатност и богати фондови нашег архива заинтересовати шири круг људи, нарочито млађих генерација, и побудити у њима радозналост за коришћењем архивске грађе, али и свест о значају и неопходности њеног чувања.

Twitter, Flickr, YouTube ИАБ-а

Након успешног експеримента са фејсбук страницом, уследило је отварање налога и и покретање активности и на другим друштвеним мрежама: активирање сервиса за објављивање, прегледавање и размену фотографија (Flickr, септембар 2012), видеозаписа (Youtube канал, мај 2014), успостављење сарадње са Викимедијом Србије (2016) , покретање налога на друштвеној мрежи твитер (септембра 2018. године). До краја 2019. године твитер налог ИАБ је такође оствартио велики број посета и значајан број пратилаца (420 пратилаца). Све ове активности заједно су резултирале много већим присуством Историјског архива Београда у јавности и приближавања архивског блага повереног на чување Архиву ширем кругу корисника.

5. ОЦЕНА ПРОГРАМА ОД СТРАНЕ СТРУЧНЕ ЈАВНОСТИ:

О свим догађајима у оквиру програмске делатности Историјског архива Београда током 2019. обавештавани су медији по већ утврђеној и разрађеној методи, што је резултирало адекватним одазивом публике. Сва догађања новинари су испратили са достојном пажњом у свим врстама медија.

Архив је, као и ранијих година, био и истраживачка станица за реализацију бројних новинских чланака, публикација, документарних филмова, ТВ репортажа итд.

У складу са тенденцијом преузимања медијског простора од стране електронских медија, највећи број прилога објављен је на сајтовима медијских кућа.

Детаљније од стране **56.**

Финансијски преглед трошкова за 2019. годину по структури прихода:

Финансирање	Програмски трошкови	Зараде	Редовни материјални и стални трошкови	Инвестиције и инвестиционо одржавање опреме	Породиљско боловање и боловање преко 30 дана	УКУПНО
Структура прихода	10,338,524.97	48,899,385.09	35,490,734.08	8,000,324.81	186,498.18	**102,915,467.13**
1. Буџетска средства	10,198,080.51	42,618,761.51	18,446,231.88	7,246,724.81		**78,509,798.71**
- Града	7,288,080.51	39,699,665.89 2,919,095.62	18,446,231.88	7,246,724.81		**75,599,798.71**
- Републике	2,910,000.00					**2,910,000.00**
- општине						
2. Остали извори	140,444.46	6,280,623.58	17,044,502.20	753,600.00	186,498.18	**24,405,668.42**
- донације*			6,354,997.89			**6,354,997.89**
- спонзори						
- приход од реализације програма (улазнице, чланарине и др. програми)						
- приход од услуга	140,444.46	6,280,623.58 0.00	10,689,504.31	753,600.00		**17,864,172.35**
- остали сопствени приходи					186,498.18	**186,498.18**

6. ОЦЕНА РЕАЛИЗОВАНИХ ПРОГРАМА ОД СТРАНЕ УПРАВНОГ ОДБОРА

Управни одбор (УО) Историјског архива Београда је током 2019. године деловао у складу са својим овлашћењима и позитивним законским и подзаконским прописима.

Био је у току, и дао је свој допринос разрешавању појединих текућих проблема који су повремено оптерећивали редовни рад Архива, процењујући да није било инцидената који би озбиљније или трајно нарушили интегритет установе и њен на закону заснован рад и активност.

УО и даље препознаје као фундаментални проблем питање броја запослених као и проблем смештајних капацитета за све већи обим архивске грађе, и констатује да је по том питању вођена стална и агресивна активност у контактима са надлежним градским секретаријатима и службама, и да је остварен значајан напредак, али да је реализација и даље питање будућности.

УО компетентно и одговорно потврђује, подржава, прихвата и одобрава *Извештај о раду* за 2019. годину, који су сачинили Управа и стручне службе Архива.

Датум подношења извештаја

31. 01. 2020. године

в.д. Председника УО ИАБ-а

Проф. др Александар Животић,
ванредни професор Филозофског факултета
Универзитета у Београду

6. **ОЦЕНА ПРОГРАМА И ПОСЕБНЕ НАПОМЕНЕ ДИРЕКТОРА**

Углед и значај Историјског архива Београда као модерне, ефикасне и отворене установе културе која у свом раду примењује високе стандарде, потврђен је конкретним резултатима на свим пољима рада и у 2019. години.

Програмска активност Архива била је нешто смањенијег интензитета због радова на реконструкцији два архивска депоа укупне површине 2.400м^2. Ова реконструкција била је нејвећи инвестициони пројекат у 2019. години за једну установу културе. Том приликом инсталирана је најсавременија опрема и уведени нови стабилни систем заштите од пожара, систем климатизације, лед расвете као и нова подстаница за грејање. Увођењем овог система, Историјски архив Београда постао је архив са најсавременијим условима за чување грађе у Републици Србији.

У основну делатност архива спада заштита архивске грађе код твораца у њеном настајању као и њено сређивање, обрада, пружање на коришћење и публиковање. Функцију заштите и надзора Архив обавља на подручју свих 17 општина града Београда и врши стручни надзор над 2.226 активних регистратура као и стваралаца и ималаца архивске грађе и документарног материјала из области управе, судства, просвете, културе, социјалне заштите, здравства, привреде, банкарства, друштвено-политичких организација и разних удружења.

Посебно истичемо чињеницу да током извођења радова на реконструкцији депоа, ни једног дана није прекинут рад са странкама, иако су услови за рад запослених у Архиву били знатно отежани. У прилог овоме говори и податак да је по разним основама, током 2019. године пристигло 7.647 захтева, што значи да је Архив посетило преко 10.000 грађана. За потребе истраживања архивске грађе Читаоницу је посетило 398 истраживача и остварило 2.227 истраживачких дана.

У галеријском простору архива отворена је изложба **Грбови Београда и београдских општина**, која прати развој територијалне хералдике, хералдичких и псеудохералдичких обележја (грбова, застава, амблема) која су током историје коришћена да симболизују град Београд и његове општине, а рађена је на основу грађе из легата Драгомира Ацовића. На овај начин је још једном истакнут значај важности легата и легаторства, као и грађе коју чува Историјски архив Београда. Ову репрезентативну изложбу отворио је градоначелних Београда Зоран Радојичић.

Изложба **Позориште у времену сваком**, отворена у Етнографском музеју, реализована је сарадњом Историјског архива Београда са Удружењем драмских уметника Србије (УДУС), Музејом позоришне уметности Србије, Позоришним музејом Војводине и Архивом Србије. Приређена је поводом обележавања јубилеја 100 година УДУС-а и говори о стварању и развоју нашег позоришта.

Претходне године биле су богате и на пољу издавачке делатности, тако да је у оквиру манифестације *Дани Београда 2019*, у Римској

дворани Библиотеке града Београда уприличена **промоција издања Историјског архива Београда.** Представљена су следећа издања: Мирјана Обрадовић, *Водич кроз легате, личне и породичне фондове Историјског а*рхива Београда; Наталија Аранђеловић, Дневник 1915–1918; Група аутора, Први светски рат – Тематски водич кроз фондове и збирке Историјског архива Београда; Весна Лекић Поповић, *Библиографија радова о Првом светском рату – библиотечки фонд Историјског архива Београда* и Група аутора, Логор Сајмиште – Жртве Јеврејског логора Земун. О публикацијама су говорили еминентни историчари проф. др Милан Ристовић, др Милан Кољанин и Нада Петровић, архивски саветник.

Током 2019. године, архив је у оквиру додатних програмских активности наставио рад на међународном пројекту **Јеврејска дигитална збирка**, везаном за дигитализацију и каталогизацију архивске грађе која се односи на Јевреје и јеврејску заједницу у Београду између два светска рата, као и на пројекату **Дигитализација Збирке црквених матичних књига.** Овај пројекат је пре свега, значајан због заштите вредних матичних црквених књига. Након последњег пријема 2019. године Историјски архив Београда чува 823 црквене и државне матичне књиге рођених, умрлих и венчаних са ширег подручја Београда из периода 1721–1919. године. Током 2019. године дигитални репозиторијум Архива допуњен је новоскенираним књигама и 494 књиге су сада доступне регистрованим корисницима преко веба. За првих 11 месеци постојања овог репозиторијума, формирано је 1.516 корисничких налога, а пријављени корисници извршили су увид у 424.904 страница. Статистичким прегледом је констатовано да је скоро 19% корисника приступало страницама из иностранства што јасно говори да је сајт интересантан и користан и нашим људима у дијаспори.

На пољу међународне делатности, Архив је наставио сарадњу са Архивским порталом Европе (APEx), и Међународним центром за архивска истраживања (ICARUS). У просторијама Историјског архива Београда, одржана је трећа пленерана сесија конвенције ICARUS-а, под називом *Архиви и изазови дигиталног друштва*, где је презентован рад *Дигитални репозиторијум Историјског архива Београда.*

Архивисти Историјског архива Београда активно су учествовали на 7 домаћих и иностраних скупова, конференција. Били су организатори интерактивне радионице *Електронски документи и постојећи правилници о канцеларијском пословању,* која се бавила основама за регулисање система канцеларијског и архивског пословања у регистратурама. У раду радионице су учествовале колеге из скоро свих архива са територије Републике Србије.

И на крају, Архив је, као и ранијих година, био и истраживачка станица за реализацију бројних изложби, новинских чланака и прилога, публикација, документарних филмова, ТВ репортажа итд.

О свим догађајима везаним за делатност Историјског архива Београда јавност је обавештавана путем званичног веб сајта и Фејсбук странице. Медији су обавештавани по већ утврђеној и разрађеној методи, што је резултирало адекватним одазивом публике. Највећи број прилога о делатности Архива објављен је на сајтовима медијских кућа.

Током 2019. године извршена је замена комплетног канцеларијског намештаја (радних столова и столица), уградних полица за депо, као и радних елемената са кадицама за конзервацију у конзерваторско препараторској радионици. Архив је такође набавио четри фотокопир апарата, као и микрофилмски скенер и читач новије генерације чуме су урађени први кораци ка модернизацији постојеће микрофилмске лаборторије.

Као што је и ранијих година наглашавано смештајни капацитети за архивску грађу – депои попуњени су 99% што онемогућава трајно смештање архивске грађе. Предвиђено је да се током 2020. године приступи изради Пројекта доградње објекта Историјског архива Београда, на плацу који је претходним планом требало да буде блоковска гаража, а у међувремену изменом Плана детаљне регулације пренаменован за доградњу зграде Архива.

Поред смештајне, посебан проблем приликом реализације законских и програмских активности је и недостатак стручног кадра. У Архиву је тренутно запослено 43 извршиоца што је недовољно за обављање садашњих редовних послова, а поготово за реализацију нових пројеката и програма попут дигитализације постојеће или новопримљене архивске грађе.

Узимајући у обзир све наведено мишљења сам да је Историјски архив Београда остварио веома успешну радну годину, како у својој редовној делатности тако и у програмском делу.

Датум подношења извештаја
31. 01. 2020. године

Мр Драган Гачић,

директор Историјског архива Београда

ИЗВЕШТАЈ О РЕДОВНОЈ ДЕЛАТНОСТИ АРХИВА

Програм редовне делатности Историјског архива Београда за 2019. годину дат је према организационој структури и стручним пословима унутар организационих јединица:

СЕКТОР ЗА ЗАШТИТУ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ВАН АРХИВА

Р. Бр	Опис послова	Количина
1.	Редован обилазак регистратура у циљу обављања надзора и пружања стручне помоћи при сређивању архивске грађе и регистратурског материјала на терену	400 прегледа и записника
2.	Рад на излучивању безвредног регистратурског материјала у регистратурама	372 записника и решења; излучено око 50.600м регистратурског материјала
3.	Доношење Листи категорија регистратурског материјала са роковима чувања и давање сагласности на исте НАПОМЕНА: Од укупног броја оверених листи 41% је оверено тек након извршених исправки од стране Архива	107 листи 44 листе од 107 враћене на исправку
4.	Преписи архивских књига из регистратура	215 преписа
5.	Евидентирање нових регистратура	77 регистратура
6.	Редовно ажурирање електронске базе података о стању и променама у регистратурама у надлежности Архива	укупно 2.230 ел. записа

СЛУЖБА ЗА ТЕХНИЧКУ ЗАШТИТУ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

Р. Бр	Опис послова	Количина
1.	Конзервација и рестаурација фондова и збирки по редовном плану и програму	1.922 листа
2.	Броширан повез књига и тврд повез са златотиском, коричење техночке документације, фасцикле посебне намене и др.	185 књига
3.	Тврде пресвучене архивске кутије	12 кутија
4.	Израда кошуљица за заштиту архивске грађе	9.000 листова
5.	Израда досијеа за спољну службу	20 досијеа
6.	Деловодни повез оштећених књига	32 књиге

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЗАШТИТУ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ У АРХИВУ – ДЕПО

Р. Бр	Опис послова	Количина
1.	Преузимање нових фондова или делова фондова и збирки Преузимање легата Ивице Млађеновића, Тање	14 фондова/ 120 дужних метара сукцесивно

	Крагујевић, Мирољуба Тодоровић, Димитрија Парлића, Драгомира Ацовића, М. Шаховића	
3.	Измештање фондова у депоу	980 m
4.	Комплетирање и формирање досијеа фондова преузетих у Архив	14 досијеа
5.	Издавање грађе за сређивање и обраду, за потребе изложбене и издавачке делатности Архива, односно за потребе корисника у читаоници и враћање у депо.	9.750 архивских јединица
6.	Истраживање архивске грађе ради издавања уверења у циљу регулисања радног стажа, имовинско-правних односа и других јавно-правних и приватно правних послова грађана	7.620 одговора по захтевима

СЛУЖБА ЗА РАД СА СТРАНКАМА КРОЗ ПИСАРНИЦУ АРХИВА

Укупан број захтева		**7.647**
Структура примљених захтева:		
рб.	врста захтева	број захтева
1.	техничка документација-пројекти зграда	3.340
2.	подаци о просеку примања и радном стажу у угашеним привредним друштвима	3.411
3.	дипломе и сведочанства угашених школа	82
4.	картони житеља Београда и Земуна (пријаве боравка) у периоду 1928-1953	29
5.	национализација	149
6.	рехабилитација	45
7.	експропријација	106
8.	решења, уговори	380
9.	конфискација	25
10.	остало	80

СЕКТОР ЗА ОБРАДУ И КОРИШЋЕЊЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

ОДЕЉЕЊЕ ЗА СРЕЂИВАЊЕ И ОБРАДУ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

Р. Бр	Опис послова	Количина
1.	Фонд **Управа града Београда** (1839–1944) – обрада досијеа Одељења Специјалне полиције 1941–1944. и формирање електронских записа у информационом систему Јанус – допуна и корекција базе података „Бањички логор“	1 кутија
2	Фонд **BdS – Заповедник Полиције безбедности и Службе безбедности** (1941–1944) – обрада досијеа и формирање електронских записа у информационом систему Јанус – дигитализација картотеке фонда	4 кутија
3.	Архивска грађа примљена од **Безбедносне информативне агенције-BIA** – олијација, сигнирање, израда унутрашњих листа аналитичка обрада предмета	30 досијеа
4.	Фонд **Народни одбор VII рејона града Београда,** пријава ратне штете – олијација, сигнирање, израда унутрашњих листа – налитичка обрада предмета	10 кутија
5.	Фонд **Народни одбор III рејона града Београда,** пријава ратне штете – олијација, сигнирање, израда унутрашњих листа – налитичка обрада предмета	15 кутија, 2170 предмета
6.	Фонд **Општине града Београда – катастарско дељење Техничке дирекције** – олијација, печатање, сигнирање, израда унутрашњих листа – аналитичка обрада предмета у информационом систему Јанус	10 кутија 1675 предмета
7.	Фонд **Трговинске коморе у Београду** – разврставање и попис расуте грађе	4 кутије
8.	**Легат Светозара Вукмановића Темпа** – обрада фото-албума у ЈАНУС-у – израда сумарног инвентара	83 албума
9.	**Легат Косте Ст. Павловића** – печатање и сигнирање дневника	3 књиге

10.	**Лични фонд Михаила С. Петровића** – сређивање, печатање, фолијација, сигнирање и обрада у ЈАНУС-у	2 кутија
11.	**Легат породице Крагујевић** – нова преузимања грађе – класификација и систематизација – обрада иформирање електронског записа у систему ЈАНУС	3 кутије
12.	**Легат Мирољуба Тодоровића** – сређивање, печатање, фолијација, сигнирање и обрада у ЈАНУС-у	4 кутије
13.	**Личн фонд Светомира Лазића** – сређивање, печатање, фолијација, сигнирање и обрада у ЈАНУС-у	5 кутија
14.	**Лични фонд Ивана Ђурића** – сређивање, печатање, фолијација, сигнирање и обрада у ЈАНУС-у	8 кутија
15.	**Збирка Фотографија (**Збирка радничког покрета и НОБ) – ревизија збирке – класификација – обрада (сигнирање, печатање, идентификација и опис) – унос идентификованих фотографија у ЈАНУС	150 фотографија
16.	Фонд **Задужбине Илије Милосављевића Коларца** – пописивање књига	96 књига
17.	Фонд **Окружни суд за град Београд** – рђивање расуте грађе	8 кутија
18.	Фонд **Удружење глумаца Краљевине Југославије** – олијација, печатање, сигнирање, израда унутрашњих листа	3 кутије 1 књига
19.	Фонд **Удружење трговаца мануфактурном, текстилном и помодном робом за град Београд** – олијација, печатање, сигнирање, израда унутрашњих листа – налитичка обрада предмета у информационом систему Јанус	9 књига 2 кутије
20.	**Лични фонд Димитрија Парлића** – Класификација и пописивање	2 кутије
21.	**Лични фонд Арсена Ђуровића** – класификација и пописивање	21 кутија
22.	**Легат Драгомира Ацовића** – сређивање, печатање, фолијација, сигнирање и обрада у ЈАНУС-у	75 кутија 2 мапе

23.	**Израда пописа аудио-визуелне архивске грађе у фондовима ИАБ** Допуна пописа аудио-визуелне грађе као припрема за дигитализацију, чиме би се носачи записа сачували од пропадања, а истовремено би се олакшала доступност.	додавање попису новопримљених носача информација

ОДСЕК ЗА ПРОГРАМЕ, ПУБЛИКОВАЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ И МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ

ПРОГРАМИ - Опис послова	
1.	1. Изложба **Грбови Београда и београдских општина**, 24. 12. 2019 – 31. јануар 2020., - истраживачки рад - скенирање и обрада фотографија и друге грађе за изложбу - припрема текстова каталога и легенди паноа - дизајн и прелом текста каталога, изложбених паноа, паноа билборда и позивница - поставка изложбе - изада документарног филма са отварања изложбе - координација послова са лекторком, рецензенткињом - организација отварања изложбе и њене промоције у медијима
2.	Изложба **Позориште у времену сваком**, Етнографски музеј - истраживачки рад - скенирање и обрада фотографија и друге грађе за изложбу - припрема текстова каталога и легенди поставка изложбе
3.	Интерактивна радионица ***Електронски документи и постојећи правилници о канцеларијском пословању*** - истраживачки рад - припрема текстова - дизајн радног материјала - координација послова организација радионице
4	**Грбови Београда и београдских општина** – каталог изложбе - скенирање и обрада фотографија и друге грађе - дизајн и прелом текста каталога - припрема за штампу
5.	**Аутомобил у Београду** – публикацација - скенирање и обрада фотографија и друге грађе - дизајн и прелом текста - припрема за штампу
6.	**Дневник Косте Павловића 1930-1932**- публикација - дизајн и прелом текста - припрема за штампу

7.	**Илустрована аутобиографија Луке Младоновића** – публикација - скенирање и обрада фотографија и друге грађе - дизајн и прелом текста - припрема за штампу	
8.	**Монографија 75 година Историјског архива Београда** – публикација - одабир грађе и илустрација - израда текстова - координација редакцијског одбора - скенирање и обрада фотографија и друге грађе - дизајн и прелом текста - припрема за штампу	
9.	**Водич ИАБ** - проспект - допуна постојећег текста - одабир нових илустрација - скенирање и обрада фотографија и друге грађе - дизајн и прелом текстаприпрема за штампу	
ЧИТАОНИЦА - опис послова		
1.	пријем истраживача и вођење прописаних евиденција у електронској форми у Читаоници – домаћи истраживачи – страни истраживачи	**398** истраживача 377 истраживача 21 истраживача
2.	истраживачких посета и унос у електронску базу – истраживачке посете домаћи истраживачи – истраживачке посете страни истраживачи	**2.226** посете 2.170 истраживачких дана 56 истраживачких дана
3.	издавање и враћање архивске грађе по реверсима (инвентарне јединице)	2.699 инв. јединица
4.	број издате архивске грађе по јединицама	2.699 инв. јединица
5.	техничка документација (инвентарне јединице)	1.726 инв. јединица
6.	издавање и враћање ролни микрофилма у микрофилмској лабораторији	164 ролни
7.	број истраживача који су користили картоне грађана Београда и Земуна број прегледаних картона картотеке грађана Београда и Земуна	67 истраживача 1.518 картона
8.	пружање информација корисницима о архивској грађи у читаоници, телефоном и путем електронске поште издатих библиотечких јединица у читаоници	6.250 контакта

9.	издатих библиотечких јединица у читаоници – књиге	42 књига
10.	издатих библиотечких јединица у читаоници – периодика	42 јединица
БИБЛИОТЕКА - опис послова		
1.	набавка књига и часописа куповином, разменом и поклоном - примљени примерци	77 наслова
2.	разменом дато другим институцијама	320 публикација
3.	инвентарисање и техничка обрада публикација	210 публикација
4.	урађена каталогизација у информативном систему *Јанус*	190 уноса 220 допуна
5.	купљених публикација за Библиотеку	42 наслова
6.	међуинституционална сарадња са архивима, музејима, институтима Београда и Србије	око 250 контаката
7.	сарадња са издавачким кућама, књижарама и антикварима	60 контаката
8.	добијене публикације путем поклона и размене	48 публикација
9.	евиденција издавања на коришћење библиотечких јединица за потребе запослених	око 200 библиотечких јединица
10.	дописи и контакти преко мејла, телефона	око 300 контаката

СЕКТОР ЗА ПРАВНЕ, МАТЕРИЈАЛНО-ФИНАНСИЈСКЕ ПОСЛОВЕ И ИНФОРМАЦИЈЕ

Послови и радни задаци у Сектору одвијају се директно кроз послове праћења правних прописа, послове администрације и спровођење поступка јавних набавки којима директно руководи помоћник директора и друге послове додељене једној групи и једном одсеку и то кроз:

1. Групу за рачуноводствене послове
2. Одсек за примену информационих технологија

Група за рачуноводствене послове Сектора за правне, материјално-финансијске послове и информације, води евиденцију о извршиоцима који су запослени у Архиву, а која се односи на њихову присутност на послу, плаћена – неплаћена одсуства, годишње одморе, боловања и др, и сваког 01-ог и 15-ог у месецу доставља извештај.

Организује рад Управног и Надзорног одбора, припрема и формулише седнични материјал, и извештава оснивача, односно Секретаријат за културу, о њиховом раду. Током 2019. године одржано је 7 седница Управног одбора Историјског архива Београда од чега је 5 седница одржано електронским путем, а једна Надзорног одбора Историјског архива Београда.

На седницама Управног одбора, између осталог, расправљано је о:

- Изменама Финансијског плана прихода и расхода ИАБ-а за 2019. годину (било их је четири).
- Изменама Плана набавки ИАБ-а за 2019. годину (било их је пет)
- Текућим проблемима из живота и рада Архива

Посебна активност исказана је приликом израде и спровођења Финансијског Плана прихода и расхода, као и с тим у вези донетог Плана набавки ИАБ-а.

У 2019. години спроведено је: 76 набавки од чега 3 јавних набавки мале вредности; 2 набавке преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу јавних набавки града Београда и 71 набавки на које се закон не примењује.

Када говоримо о јавним набавкама мале вредности посебно ћемо истаћи:

- Набавку услуге штампања за потребе Историјског архива Београда која је спроведена у мају месецу и којом су обухваћена сва потребна штампања програмска или која су предвиђена буџетом или из сопствених приходау Установи културе за 2019. годину;

- Набавка услуге вршења физичко – техничког обезбеђења (јавна набавка спроведена у јуну месецу на период од годину дана). Кроз ову набавку закључен је уговор на период од годину дана са Предузећем Jakuza Security d.o.o. Beograd која је доставила најповољнију понуду.

- Набавка канцеларијског материјала и материјала за културу којим је прибављен канцеларијски намештај, уградне полице за депо, канцелариске столице, клуб фотеље, клуб столови и радни елемент са кадицама за конзервацију у конзерваторско препараторској радионици.

- Набавка канцеларијског материјала за Партију 1 – Папир за писање и папир за штампање и фотокопирање (која је спроведена преко Службе за централизоване

јавне набавке и контролу набавки града Београда током месеца октобра 2019. године);

- Набавке папирне галантерије за одржавање личне хигијене запослених у ИАБ-у (која је спроведена преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки града Београда током месеца октобра 2019. године);

Будући да је Служба за централизоване набавке и контролу набавки града Београда оставила могућност да све Установе у Београду могу као појединачни добављачи самостално да прибављају све канцеларијске материјале, прибор за одржавање хигијене, средстава за одржавање хигијене и т. сл. чији износ не прелази 500.000,00 динара без ПДВ-а, ми смо ту могућност искористили и надаље смо по скраћеном поступку приступали тим набавкама кроз изузете набавке.

Имајући у виду већ одређено искуство у раду на спровођењу јавних набавки у вези са услугама израде и испоруке различитих споменика, спомен обележја и спомен плоча граду Београду од стране различитих извршилаца, Историјски архив Београда је 2018. године од свог оснивача Секретаријата за културу добио ванредна средства из донације НИС а.д. Нови Сад и на основу истих спровео набавку на коју се Закон не примењује за услугу израде и испоруке и монтаже спомен обележја Трипод на кружном току код Богословског Факултета у Београду. Ова набавка је спроведена почетком 2019. године и извршена је у уговореном року. Очекује се да ће се постављање ове модернистичке скулптуре аутора Косте Богдановића бити уприличено са првим пролетњим данима месеца Априла 2020. године на горе наведеној локацији.

Поштујући позитивне прописе и потребе Историјског архива Београда као корисника Сектор ће и убудуће наставити са спровођењем свих потребних јавних набавки.

Узимајући у обзир да је крајем месеца октобра 2017. године одржана 300-та Седница Комисије за планове, када је јавним увиду омогућено да се Историјски архив Београда прошири на плац који је предходним планом требало да буде блоковска гаража, а сада ће се омогућити доградња зграде Архива. Имајући у виду акутни проблем са недостатком смештајног простора за нову архивску грађу која би дошла у Архив, као и сличне проблеме у другим Установама културе града Београда, Секретаријат за културу је наложио да се уради тзв. студија изводљивости доградње објекта Историјског архива Београда и других Установа културе у граду Београду (Позориште ДАДОВ, Музеј Афричке Уметности, и др.), и тај посао је додељен Саобраћајном Институту ЦИП који је

ту студију завршио крајем 2018. године. Ова Студија изводљивости доградње објекта Историјског архива Београда је само претпоставка шта би се на тој локацији могло направити, уз осврт на опредељен буџет и намену тог дограђеног објекта. С тим у вези предвиђено је да се током 2020. године приступи изради детаљног Пројекта доградње објекта Историјског архива Београда, на шта би требало да да сагласност и Против пожарна Полиција, што на крају изискује коначни договор са власником дела новодобијеног простора који је настао затварањем отвореног дела колонаде у приземљу објекта Историјског архива Београда - Лале Драганом.

С тим у вези, а везано за раније одржан састанак ког Градског Менаџера и Заменика Градоначелника у присуству тадашњег Градског Секретара за културу г-ђе Ивоне Јевтић, тадашњег Градског Секретара за имовинско правне послове гђе Славице Савичић, директора Историјског архива Београда мр Драгана Гачића и Лале Драгана, констатовано је и закључено, да се омогући укњижба дела новонасталог пословног простора који је припао изршиоцу Лале Драгану на основу затварања отвореног дела колонаде у приземљу објекта Историјског архива Београда, и у вези тога још једном добијеним стручним мишљењем Градског Јавног Правобраниоца који то право Лале Драгана да се укњижи на свом делу није оспорио, обратили смо дописом Предузећу *АБА Консалт д.о.о. Београд* захтевајући да се исправи погрешка у пројекту изведеног стања, који је иста урадила, а у вези легализације новодобијеног простора насталог затварањем отвореног дела колонаде у приземљу објеката Архива. Сугестија је била да се изменом пројекта изврши спецификација посебних делова пословног простора – 1 који је припао Архиву и – 2 пословни простор који је припао извршиоцу (Лале Драгану). Везано за то од Секретаријата за послове легализације објеката (чији назив је у међувремену промењен у Секретаријат за озакоњење објеката Града Београда) смо добили упутство како да обновимо предмет који је архивиран још 2013. године и након тога смо приступили прибављању документације како би се извршила тзв. физичка деоба новодобијеног простора и омогућила укњиужба извршиоцу посла Лале Драгану на свом делу.

Целу ствар смо још додатно интензивирали када је оснивач приступио изради Студије изводљивости доградње зграде Историјског архива Београда крајем 2018. године тако што смо од Секретаријата за имовинско правне послове тражили помоћ и добили информацију да је неопходно направити Анекс основног Уговора којим би се констатовало да је извршилац посла Лале Драган завршио све своје уговорне обавезе и након тога би му се омогућило да се укњижи на свом припадајућем делу и на тај начин се заврши ова дугогодишња проблематика. Том приликом је са Секретаријатом за инвестиције договорено да Лале Драган са својим правним тимом приступи изради овог Анекса на који ће потом дати сагласност Градско Јавно Правобранилаштво и по дефинитивном потписивању истог би се завршила ова дугогодишња проблематика која траје више од 20 година. Пошто је извршилац посла Лале Драган доставио предлог Анекса Уговора убрзо потом смо ступили у контакт са Секретаријатом за имовинско правна питања који нам до данашњег дана није доставио своје стручно мишљење.

Паралелно са тим поново је консултовано Градско Јавно Правобранилаштво које нам је са своје стране сугерисало да уз њихово позитивно мишљење које имамо одраније и израду Налаза и мишљења судског вештака грађевинске струке та два папира поднесемо Републичком геодетском заводу Служби за катастар непокретности општине Нови Београд на који начин би била дефинисана површина коју користи Извршилац посла Драган Лале и површина коју користи Историјски архив Београда и на један неформалан начин извршена фактички физичка деоба новодобијених делова насталих затварањем отвореног дела колонаде у приземљу објекта Историјског архива Београд. Вршењем те физичке деобе створила би се претпоставка да се извршилац посла Лале Драган укњижи на свом припадајућем делу, а самим тим и касније уз договор са вишим инстанцама у Граду Београду и договори око услова и рока на који начин би он изашао из тог простора препуштајући исти Историјском архиву Београда. Дана

12.07.2019. године Стални судски вештак грађевинске струке господин Рајко Милићевић који је пре тога ангажован за тај посао, предао је Историјском архиву Београда и извршиоцу посла Лале Драгану Налаз и мишљење након чега смо све предали Републичком геодетском заводу Служби за катастар непокретности општине Нови Београд.

Међутим у директном разговору са директорком Службе за катастар непокретности општине Нови Београд госпођом Слађаном Црњаковић добили смо негативан одговор уз упут да се обратимо органу који је Решење о употребној и грађевинској дозволи из 2012. године донео и да тек када тај орган у овом случлају Секретаријат за озакоњење објеката промени то раније донето Решење у коме би било назначено шта се књижи, тј. у коме би био назначен и део који користи г-дин Лале Драган (будући да је овим тренутним решењем све уписано на Историјски архив Београда) они у Катастру општине Нови Београд ће моћи да приступе укњижби Лале Драгана на свом делу, а тиме и да се разреши ова вишегодишња пробелматика.

О свему је обавештен и Кабинет Заменика Градоначелника као и градски секртетар за озакоњење објеката Немања Стајић коме смо се обратили дописом још 13. 08. 2019. године, са молбом за пријем на састанак али до данашњег дана нисмо добили никакав одговор.

Очекујемо у наредном периоду да дође до коначног састанка у Секретаријату за озакоњење објеката (бивши Секретаријат за легализацију) када ће се сви одговорни за ову област детаљније упознати са овом проблематиком и у присуству свих заинтересованих страна донети коначну одлуку тј. извршити измену Решења о употребној и грађевинској дозволи из 2012. године у коме је учињена погрешка те да се на основу новодобијеног Решења о употребној и грађевинској дозволи овај простор подели на два дела (део који би припао Историјском архиву Београда и део који би припао извођачу радова Лале Драгану, након чега би он могао да изврши укњижбу на свом делу, а Архив могао да приступи пројектовању дела простора на коме ће се извршити доградња Установе културе.

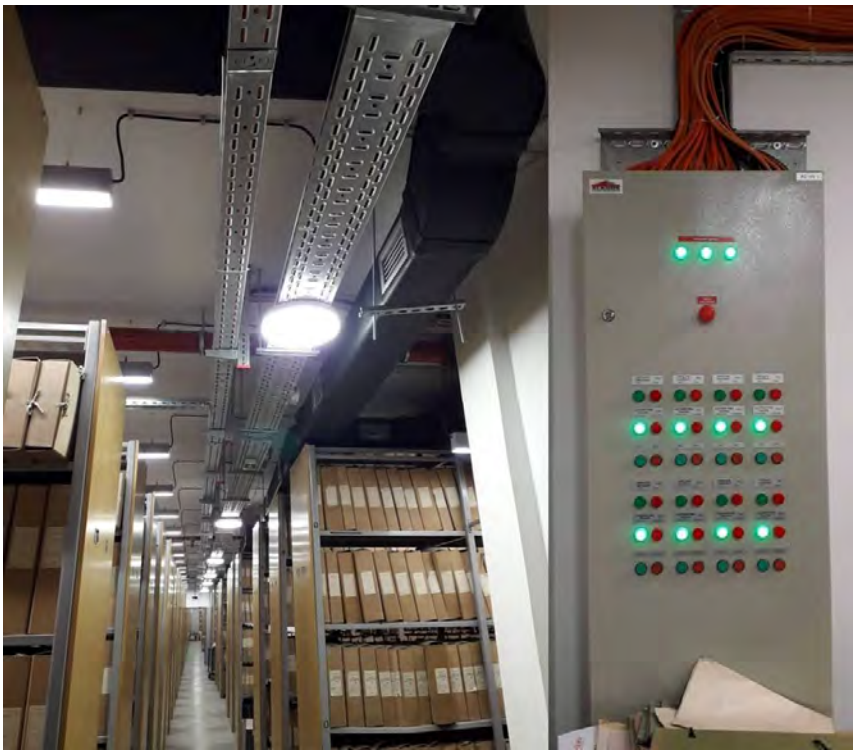

На крају, али не мање важно треба истаћи да су се у 2019.години одвијали значајни радови на реконструкцији нашег архивског депоа. Цео посао изводило је предузеће Елкомс д.о.о. Београд са својим подизвођачима пошто су претходно они доставили најповољнију понуду у набавци радова које је спровео Секретаријат за инвестиције града Београда који је потом финансирао и надгледао извођење радова, а Историјски архив Београда је подржавао цео посао у складу са својим могућностима. У нашем архивском депоу је промењено готово све (нова је клима, стабилни систем заштите од пожара, лед расвета, нови су јављачи пожара и нова инсталација за грејање депоа као и подстаница у приземљу објекта) што сада нашу Установу сада ставља у ред развијенијих Архива у овом делу Европе.

ОДСЕК ЗА ПРИМЕНУ ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА

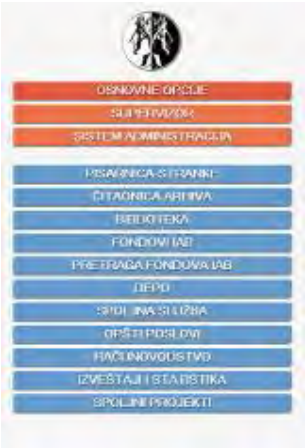

Свакодневни рад са корисницима услуга и рад свих служби унутар Архива ослања се једним делом и на информациони систем *Јанус*. Примарни посао и током 2019. године био је одржавање, адаптација и надоградња постојећих модула. Редовно је администриран целокупан систем, вршене су корекције кода на више модула, рађено је прилагођавање како на апликациони сервер тако и на сталне промене апликација до којих настаје приликом инсталације аутоматских надоградњи.

ДИГИТАЛИЗАЦИЈА		
1.	Дигитализација Картона житеља Након завршеног посла скенирања у другом делу реализације пројекта који је 2017. подржан од стране Министарства културе и информисања у 2019. радило се на исправкама метаподатака који су повезани са скеновима.	5.000 анотација
2.	Дигитализација Збирке црквених матичних књига, прва фаза. Урађене су следеће општине: СО Палилула (Борча и Овча), 11 књига, 9.818 страна СО Барајево, 33 књиге, 9.783 страна СО Гроцка. 7 књига, 2.268 страна СО Земун, 153 књиге, 41.444 страна СО Лазаревац, 43 књиге, 11.972 стране СО Младеновац, 48 књига, 13.884 стране СО Сопот, 29 књига, 8.897 страна	324 књиге, 98.600 страна, формат од А3 до А1
3.	Дигитализација тематски одабране архивске грађе о јеврејској популацији	22.277 предмета са око 55.000 скенова
4.	Дигитализација информативних средстава за потребе израде портала за кориснике читаонице: сумарни инвентари, аналитички инвентари, пописи итд.	45 инвентара 405 скенова
5.	У оквиру Одсека је скенирање архивске грађе за потребе радника Архива и за странке из Читаонице и Писарнице. Скенирање докумената, фотографија и књига, њихова финална обрада и штампа у различитим димензијама, архивирање скенова и заштитно снимање. У оквиру копирнице рађено услужно копирање за кориснике: техничка документација, одузета имовина, сведочанства, радни стаж, одабрана грађа по жељи истраживача. Поред тога врши се и евиденција набавке папира и сервисирања уређаја.	око 2.986 скенова око 46.000 копија за потребе странака и око 1.500 за запослене

	ПРОЈЕКТИ	
6.	Наставак рада на пројекту израде дигигиталне колекције архивске грађе о јеврејској популацији која се налази у Историјском архиву Београда: иницијатива, учествовање у организационом тиму, организација информатичких послова: база података, структура, дигитализација, контрола, бекап...	
7.	Рад на пројекту дигитализације Црквених матичних књига и планирању наредних корака	
	ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ ЈАНУС	
8.	Информациони систем *Јанус* је у току 2019. радио непрекидно, без приметних застоја 24 часа дневно.	
9.	Одржаван модул Обрада фондова са оптимизацијом брзине, претраге и визуелног приказа и стандардизацијом за сваки прегледач. Уношени подаци од стране архивиста након архивистичке обраде.	8.161 аналитичких описа
10.	У складу са потребама и изменама темплејта за одговор на захтеве странака одржаван је модул *Рад са странкама.* Дорађиван је и одржаван модул евиденције истраживача у Читаоници Архива.	7.647 унетих захтева странака 2.227 посета истраживача у Читаоници
11.	Преко сајта Архива корисници и даље могу online претражити базу података техничке документације која се редовно допуњава у складу са приспелом документацијом и упознати се да ли се у Архиву налази документација која им је потребна. У 2019. унето у базу података још 1.578 пројеката	1.578 нових података Укупно 69.858 записа пројектне документацију е
12.	У оквиру модула *Спољна служба* и даље се врши електронска евиденција свих регистратура и записника о обиласку.	3.246 регистратура, 2.230 активних регистратура
13.	Одржаван модул *Библиотека* за унос инвентара и сигнатура књига из Библиотеке ИАБ са неопходним описима у складу са библиотечким стандардима.	282 уноса и исправки
14.	Дорађена је MSSQL процедура за аутоматски бекап, оптимизован простор на главном серверу и подешаван је аутоматски бекап, вршене адаптације постојећег кода сходно новим опцијама и потребама Архива, прелазак на линукс оперативни систем итд. Набавка новог складишног простора у 2019. омогућиће прерасподелу дигиталних садржаја и бољу безбедност података.	

15.	Настављено континуирано истраживане нових библиотека и прилагођавање апликативних модула новим верзијама HTML5 CSS3 и новим верзијама претраживача.	
16.	У делатности Одсека је и службена електронска пошта Архива која се дистибуира и бекапује. Тренутно је активно 35 мејл налога преко текућег хостинга и запослени самостално шаљу и примају своју службену електронску пошту. Архив има две званичне мејл адресе а комуницира и са корисницима преко 2 контакт стране постојећег сајта.	
	ИАБ НА ИНТЕРНЕТУ	
17.	Веб сајт Архива У оквиру Одсека у сарадњи са спољним сарадницима урађен је сигурносни и квалитативни прелазак на нову верзију кода. – Одржавани постојећи домени: рс домен (www.arhiv-beograda.rs) према препоруци Министарства за културу и информисање и орг (https://www.arhiv-beograda.org/rs/) и омогућена редирекција јер је сајт већ годинама уназад добро позициониран на Гугл претрази. – Апдејтован сертификат за приступ сајту и претрази базе података због нових безбедносних процедура на вебу које су постојеће поставке пријављивале као небезбедне и онемогућавале спољни приступ претрагама база података – урађена је надоградња и трансвер на нову последњу верзију CMS платформе са модификовањем MySql базе и коришћењем SASS претпроцесора – урађена надоградња пратећих плагинова, екстензија и модула као и замена оних за које више не постоји подршка – инсталалиране су нове сигурносне компоненте Поред тога одржавани су и подсајтови посвећени Сталној поставци, Првом светском рату и Ескалација у Холокауст који је пратио активности истоименог међународног пројекта. У 2019. Било је више интервенција на блокирању DDoS напада и чишћењу штетног кода уз решавање проблема са сервисима са сајта због серверских сертификата и крос-доменске заштите на претраживачима. Набављен је и додатни сертификат за нови домен Архива уз тестирање и имплементацију.	902 чланка на основном сајту (српски (ћирилица, латиница) и енглески) Око 1.800 приступа претрази преко сајта ИАБ
	У сарадњи са спољним сарадницима у 2019. дорађиван је дигитални репозиторијум за преглед и претрагу дигитализованих црквених матичних књига и картона житеља.	
	Посредством Одсека Архив је и у 2019. наставио са коришћењем фибер оптичког интернета брзине 1 Gbps Тиме је стабилизован интернет ориступ који ради 24 часа дневно што задовољава потребе свих запослених који се налазе у рачунарској мрежи.	
	Крајем 2019. по налогу Канцеларије за ИТ, Телеком Србија је увео још једну оптичку линију до рек ормана Архива са L2VPN сигурносном везом након чега је извршен приступ преко линка	

	апликацији Arhis која ће у будућности служити за вођење евиденција о архивској грађи према упутству и уз администрацију Архива Србије.	
РАЧУНАРСКА ОПРЕМА И МРЕЖА - ОДРЖАВАЊЕ		
18.	Редовно су одржаване све функције интернет линкова и рутера као и ЛАН.	
19.	Вршено је планирање и набавка рачунарске опреме и рачунарске мреже. (6 дискова WD 8TB 3.5" SATA III 256MB 7.200rpm WD8003FFBX Red Pro, 5 рачунарских конфигурација(INTEL Core i5-9400, APACER DIMM DDR4 8GB са MICROSOFT Windows 10 Pro DOEM), 4 monitora BENQ 23.8" GW2470HL LED, 1 ласерски штампач Kyocera ecosys P2040DN	
20.	Одржаване функције свих 5 сервера уз апликацију Archeion за преглед, претрагу, исправку и дораду анотација картотеке житеља	
21.	Редово су сервисирани сви периферни уређаји: штапачи, плотери и скенери и набављани тонери	
ИНТЕРВЕНЦИЈЕ И СИСТЕМ		
22.	СИСТЕМ, МРЕЖА, РАЧУНАРИ – оптимизација и чишћење простора на главном серверу, пренос периодичних бекап фајлова на другу локацију, прављење ДВД копије – одржавање NETGEAR сторица за аутоматски бекап рачуноводства, израда бекапа – подешавања новог сервера (Chairos) за преузимање функција домена www.arhiv-beograda.rs – Сервер-DSPACE(дигитално складиште) администрирање – Сервер–ZENTYAL линух: администрирање – Сервирање и замена рачунара, надоградња на Win7 ЈАНУС, ИНТЕРНЕТ – редовна дорада модула у Јанусу у складу са потребама и апдејтима браузера – допуне модула за рад на пројектима – дорада на модулима за приступ претрага са сајта Архива	
КОНФЕРЕНЦИЈЕ		
23.	1. Организација и учествовање у раду међународне конференције ICARUS у Београду односно на сесији у Историјском архиву Београда 2. Учествовање у раду радионице у организацији Спољне службе Архива Београда 3. Представници одсека присуствовали и другим конференцијама и радионицама у организацији Архива Србије и Министарства културе	

ОСТАЛО		
24.	- Од априла 2015. након одласка једног запосленог одсек отежано функционише како у сервисирању дневних и потреба Архива тако и у неопходном развоју. - Одсек је учествовао у административном функционисању Архива по разним основама: писању пројеката, потраживању средстава од стране буџета, у изради анализа, јавним набавкама итд. - Одсек је редовно учествовао у пословима коорди-нације са спољним сарадницима, пословима међународне сарадње, припреми изложби и припреми штампе за масовно слање. - Вођена је евиденција потрошње папира и тонера, израда налога, вођење рачуна о статусу опреме: рачунари, копир машине и скенери.	

Прилог уз рубрику ***Оцена програма од стране стручне јавности***

Насловна » **Дигитализација архивске грађе Историјског архива Београда**

среда, 22. август 2018.

Дигитализација архивске грађе Историјског архива Београда

Члан Градског већа проф. др Фадиљ Еминовић и виши саветник Секретаријата за културу Андрија Бојанић посетили су Историјски архив Београда и разговарали са директором мр Драганом Гачићем.

– Поред корисника заинтересованих за научно-истраживачки рад у читаоници, писарница архива је од јануара до јула 2018. године примила 5.635 захтева грађана због коришћења архивске грађе ради регулисања социјалних, породичних, имовинско-правних и других питања за потребе државних органа и за остваривање права грађана и правних лица. У Историјском архиву Београда налази се архивска грађа која обухвата временски период од половине 18. до краја 20. века, а настала је радом органа власти, управе, судства, привреде, просветних, здравствених и културних институција, друштава, удружења, личних и породичних фондова и збирки – рекао је том приликом Еминовић.

Посебан нагласак у разговору стављен је на пројекте Историјског архива Београда:

– Како је дигитализација један од кључних приоритета Владе Републике Србије, Историјски архив Београда своје пројекте управо базира на томе. Прошле године успешно је завршен пројекат скенирања одабране архивске грађе о Холокаусту у сарадњи са Меморијалним музејом Холокауста из Вашингтона – навео је Еминовић.

У току је финални део трогодишњег пројекта „Дигитализација Картотеке житеља града Београда".

utorak, 16. jul 2019.

Nikodijević: Arhiv je čuvar istorije Beograda

Predsednik Skupštine grada Nikola Nikodijević i direktor Kancelarije za saradnju sa crkvama i verskim zajednicama i predsednik Upravnog odbora Istorijskog arhiva Beograda Mileta Radojević obišli su danas završne radove na rekonstrukciji i opremanju dva depoa pomenutog arhiva.

Nikodijević je istakao značaj te ustanove za grad Beograd i širi region. On je precizirao da su u toku investicioni radovi na rekonstrukciji dva depoa ukupne površine 2.400 metara, u kojima je smešteno 2.816 fondova, odnosno 13.970 metara arhivske građe.

– Grad Beograd je obezbedio 144 miliona dinara, a stručni timovi su odredili neophodne radove kako bi Istorijski arhiv tu neprocenjivu građu čuvao na adekvatan način. Svi radovi se izvode po najvišim standardima koji će u depoima obezbediti sve neophodne mikroklimatske, hemijsko-biološke i fizičke uslove. Takođe je urađen i jedan od najsavremenijih sistema za protivpožarnu zaštitu, što je jako važno za adekvatno čuvanje – naveo je Nikodijević.

On je podsetio da se na tom mestu nalazi neprocenjiva kulturno-istorijska građa, uključujući i dokumenta iz 16. veka, matične knjige, arhive sudova, uprave grada i privrednih subjekata.

– Pored adekvatnog čuvanja, u postupku je i proces digitalizacije arhivske građe, kako bi što veći broj dokumenata bio dostupan građanima. Do sada je urađena digitalizacija 497 crvenih matičnih knjiga, što je

Vesić: Završen najveći kulturni projekat ove godine

Beoinfo - 20.08.2019. 17:33 - Komentara: 0 Like 0 Share Tweet

Zamenik gradonačelnika Goran Vesić, ...nica predsednika Skupštine grada Andrea Radulović i sekretar za kulturu Ivan Karl obišli su danas

JEDNOSTAVNO PAMETNIJE

grejanja, kao i postavljanom LED rasvetom.

Vesić je istakao da je danas važan dan za kulturu grada Beograda, jer je ove godine završen najveći kulturni projekat u prestonici u koji je uloženo više od 140 miliona dinara.

- Ove godine je u Beogradu završen najveći projekat iz oblasti kulture. Završena su dva depoa, veličine oko 1.200 metara kvadratnih, u koji je smešteno oko 13 kilometara arhivske građe. Reč je o najsavremenijim uslovima čuvanja, sa određenom temperaturom i zaštitom od požara – istakao je Vesić i dodao da je u pitanju najsavremeniji sistem čuvanja u Srbiji.

On je istakao da je reč o istoriji grada Beograda i dodao da je veoma važno da se arhivska građa konačno čuva na pravilan način. Takođe, Vesić je najavio i nova ulaganja u Istorijski arhiv Beograda, kao i izgradnju nove zgrade pored postojeće.

– Nova zgrada će omogućiti korisnicima Arhiva uslugu koja je primerena 21. veku. Takođe smo pokrenuli nekoliko projekata digitalizacije arhivske građe. Prvi je digitalizacija građe o životima ljudi koji su ubijeni u logoru Staro sajmište tokom Drugog svetskog rata. Uspešno smo digitalizovali oko 3.500 kartona o Jevrejima koji su ubijeni. Primerak tog projekta je predat Muzeju Holokausta u Vašingtonu, drugi primerak sam lično predao Memorijalnoj ustanovi za žrtve i heroje Holokausta "Jad Vašem" u Jerusalimu, dok je treći primerak ostao u Istorijskom arhivu Beograda – ukazao je zamenik gradonačelnika.

Izložba „Grbovi Beograda i beogradskih opština“

Tanjug 19. decembra 2019. 12:32

Foto: Tanjug/Istorijski arhiv BG

BEOGRAD – Izložba „Grbovi Beograda i beogradskih opština“ istoričara i arhiviste Marka Perića biće otvorena 24. decembra u Galeriji Istorijskog arhiva Beograda.

Izložbu će otvoriti gradonačelnik Beograda Zoran Radojičić.

Postavka izložbe prati razvoj teritorijalne heraldike, heraldičkih i pseudoheraldičkih obeležja (grbova, zastava, amblema) koja su tokom istorije korišćena da simbolizuju grad Beograd i njegove današnje opštine.

Najvažniji izvor u pripremi izložbe bio je legat Dragomira Acovića, osnivača i dugogodišnjeg predsednika srpskog heraldičkog društva „Beli orao“.

Legat se čuva u Istorijskom arhivu Beograda i sadrži bogatu arhivsku građu koja svedoči o Acovićevoj ulozi u kreiranju heraldičkih standarda, izradi novih i rekonstrukciji starih grbova Beograda i beogradskih opština.

Трезор
Емисија „Трезор“ ауторке Бојане Андрић. Емисија је снимана у Галерији РТС-а за време трајања изложбе **Грбови Београда и београдских општина**.

Историјски Архив Београда на YouTube каналу

Promocija izdanja Istorijskog arhiva Beograda - Dani Beograda 2019.
https://www.youtube.com/watch?v=tly7qeS6k84&t=1684s

ICARUS Convention #24 "Archives and Archival Research in the Digital Environment" Plenary Session III Ciro Romano, Church history and cristian studies
https://www.youtube.com/watch?v=fVNEh32ZN68
https://www.youtube.com/watch?v=TebwwjvmqJ0
https://www.youtube.com/watch?v=cmp3Lq95YDs
https://www.youtube.com/watch?v=O7NtXkChbcs
https://www.youtube.com/watch?v=thXn9hKLng8&t=7s
https://www.youtube.com/watch?v=e__SRFLib50

Grbovi Beograda i beogradskih opština (otvaranje izložbe)
https://www.youtube.com/watch?v=O_71fQh3ClU&t=4s